

•
Podľa rozdeľovníka
•

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Liptovský Mikuláš
	OU-LM-OSZP-2025/000366-056	Ing. Viktor Bátora/ 0445514981	28. 10. 2025

Vec

Oznámenie o odvolaní proti záverečnému stanovisku vydaného na základe procesu posudzovania vplyvov Okresným úradom Liptovský Mikuláš, odborom starostlivosti o životné prostredie, úsekom štátnej správy posudzovania vplyvov na životné prostredie pod č. OU-LM-OSZP-2025/000366-052 zo dňa 12.09.2025 pre navrhovanú činnosť „CENTRUM NOVÉ KOLIESKO – M1 (II. ETAPA) DEMÄNOVSKÁ DOLINA“

Okresný úrad Liptovský Mikuláš odbor starostlivosti o životné prostredie ako príslušný orgán podľa § 3 písm. l) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.01.2025 do 31.03.2025 (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“) a ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) v súlade s § 56 správneho poriadku upovedomuje ostatných účastníkov konania o obsahu podaných odvolaní doručených na príslušný orgán:

- dňa 26.09.2025 od účastníka konania: “Občianske združenie Liptovskí aktivisti”, Roľnícka 442/7, 031 05 Liptovský Mikuláš, IČO: 50915771;

- dňa 09.10.2025 od účastníka konania: OZ pre Dolinu, Námestie osloboditeľov 4590/18A, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 3352386;

vo veci vydania záverečného stanoviska v zmysle § 37 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov č. OU-LM-OSZP-2025/000366-052 zo dňa 12.09.2025 pre navrhovanú činnosť „CENTRUM NOVÉ KOLIESKO – M1 (II. ETAPA) DEMÄNOVSKÁ DOLINA“.

Žiadateľom resp. navrhovateľom bola obec Demänovská Dolina, so sídlom 031 01 Demänovská Dolina 258, IČO: 00315168.

Príslušný orgán v zmysle § 56 správneho poriadku vyzýva účastníkov konania, aby sa k obsahu podaných odvolaní vyjadrili a obhájili si svoje práva a záujmy a uplatnili svoje návrhy.

Svoje návrhy a vyjadrenia je možné zaslať v lehote do 5 pracovných dní od doručenia tejto výzvy na Okresný úrad Liptovský Mikuláš, odbor starostlivosti o životné prostredie, so sídlom Vrbická 1993, 031 01 Liptovský Mikuláš.

Podľa 25 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov, všetky úkony príslušného orgánu vo vzťahu k doručovaniu sa realizujú prostredníctvom verejnej vyhlášky, okrem doručovania dotknutým orgánom, rezortnému orgánu, povoľujúcemu orgánu, dotknutej obci a navrhovateľovi, kedy sa doručuje elektronickým doručovaním. Príslušný orgán verejnú vyhlášku bezodkladne zverejní v centrálnom informačnom systéme. Zverejnenie verejnej vyhlášky musí byť uskutočnené v zmysle § 3 ods. 5 a § 26 ods. 2 správneho poriadku. Písomnosť sa vyvesí po dobu 15 dní na

úradnej tabuli správneho orgánu. Posledný deň tejto lehoty je deň doručenia. Správny orgán zverejňuje písomnosť súčasne na svojom webovom sídle.

OÚ LM, OSŽP – úradná tabuľa:

Vyvesené dňa: 28.10.2025

Zvesené dňa:

Prílohy:

1. “Občianske združenie Liptovskí aktivisti” – odvolanie
2. OZ pre Dolinu - Odvolanie voči rozhodnutiu Okresného úradu Liptovský Mikuláš, Odbor starostlivosti o životné prostredie č. OU-LM-OSZP-2025/000366-052 zo dňa 12.09.2025 - Záverečnému stanovisku k navrhovanej činnosti „CENTRUM NOVÉ KOLIESKO – M1 (II. ETAPA) DEMÄNOVSKÁ DOLINA“

Ing. Denisa Oravcová
vedúca odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky

Rozdeľovník k číslu OU-LM-OSZP-2025/000366-056

Verejná vyhláška,

Obec Demänovská Dolina, Demänovská Dolina 258, 031 01 Demänovská Dolina

Mesto Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 170/32, 033 01 Liptovský Hrádok 1

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky, regionálny úradpre územné plánovanie a výstavbu Bratislava, Tomášikova 14366/64A, 831 04 Bratislava

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej Republiky, Sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny, Odbor ochrany prírody a krajiny, Nám. Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava 1

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Štúrova 36, 031 01 Liptovský Mikuláš 1

Okresný úrad Liptovský Mikuláš - odbor starostlivosti o životné prostredie, všetky úseky, Vrbická 1993, 031 01 Liptovský Mikuláš 1

OZ pre Dolinu, Námestie osloboditeľov 4590/18A, Liptovský Mikuláš

"Občianske združenie Liptovskí aktivisti", Roľnícka 442/7, Liptovský Mikuláš

Združenie domových samospráv, o.z., Rovniankova 1667/14, Bratislava-Petržalka, Bratislava V

Danica Mlynarčíková, SNP 89/10A, Podtureň, Liptovský Mikuláš

Správa národného parku Nízke Tatry, Lichardova 129/52, 976 13 Slovenská Ľupča

Tatry mountain resorts, a.s., Demänovská Dolina 72, 031 01 Liptovský Mikuláš 1

Urbár Vrbica, Pozemkové spoločenstvo, 1. mája 95, 031 01 Liptovský Mikuláš 1

Pozemkové spoločenstvo Ploštín, Hlavná ulica 43/270, 031 01 Liptovský Mikuláš 1

Predmet

odvolanie

Text

Občianske združenie Liptovskí aktivisti
Roľnícka 442/7,
03105 Liptovský Mikuláš, IČO: 50915771.

V zmysle § 53 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (Správny poriadok), podávame ODVOLANIE voči rozhodnutiu Okresného úradu Liptovský Mikuláš, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-LM-OSZP-2025/000366-052 zo dňa 12. 09. 2025.

Napadnutým rozhodnutím (Záverečným stanoviskom) konajúci správny orgán udelil súhlas s Variantom 2 ako s environmentálne prijateľnejším variantom, pre navrhovanú činnosť CENTRUM NOVÉ KOLIESKO – M1 (II. ETAPA) DEMÄNOVSKÁ DOLINA, navrhovateľa Obec Demänovská Dolina, IČO 00315168.

V zmysle § 54 ods. 1 Správneho poriadku sa odvolanie podáva na správnom orgáne, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.

Ako dôvod nášho odvolania uvádzame nasledovné:

S vydaným rozhodnutím nesúhlasíme. Výrok rozhodnutia považujeme za nesprávny v celej jeho časti. Okresný úrad Liptovský Mikuláš, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len ako „konajúci správny orgán“) v Záverečnom stanovisku v časti VI. Rozhodnutie vo veci súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti CENTRUM NOVÉ KOLIESKO – M1 (II. ETAPA) DEMÄNOVSKÁ DOLINA a určuje Variant 2 ako environmentálnejšie prijateľný variant.

S týmto nesúhlasíme a máme za to, že konajúci správny orgán mal určiť nulový variant, teda takú skutočnosť, pri ktorej by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

Uvedené vyplýva už len z formulácie záverečného stanoviska v časti V, v ktorej

okrem iného konajúci správny orgán uvádza, že na druhy a biotopy, konkrétne kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), biotop 9410 Horské smrekové lesy (Ls9.1 Smrekové lesy čučoriedkové), druhy vtákov d'ateľ čierny (*Dryocopus martius*) a d'ateľ trojprstý (*Picoides tridactylus*) a veľké šelmy vlk dravý (*Canis lupus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*) a medveď hnedý (*Ursus arctos*), ktoré sú predmetom ochrany sústavy NATURA 2000 bude mierne negatívny.

Konajúci správny orgán v odôvodnení záverečného stanoviska podľa nášho názoru nedostatočne odôvodňuje prečo sa stotožnil s odborným posudkom ako so správou o hodnotení, ktoré odporúčajú realizovať variant 2 navrhovanej činnosti. Je nutné poukázať, že aj keď sa navrhovaná činnosť nenachádza priamo v územiach sústavy NATURA 2000, je vzdialenosť realizácie tejto činnosti veľmi blízko týchto území.

Takisto sa územie nachádza vo vlastnom území Národného parku Nízke Tatry, kde stále platí § 19 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody“) a to, že v tomto území je ochrana prírody nadradená nad ostatné činnosti. A sám konajúci správny orgán uvádza, že na predmet ochrany a to chránené živočíchy, táto činnosť bude mať negatívny vplyv, takže nemal s ňou súhlasiť.

Konajúci správny orgán úplne opomenul hodnotiť navrhovanú činnosť v súvislosti s už existujúcou výstavbou a devastáciou životného prostredia v dotknutom území, akým je kataster obce Demänovská dolina a najmä vlastné územie národného parku v tomto katastrálnom území. V každej časti je hodnotená navrhovaná činnosť bez týchto súvislostí s ostatnými aktivitami. Uvedené je možné dokázať napr. na strane 39 záverečného stanoviska, kde konajúci správny orgán opisuje vplyv navrhovanej činnosti na vodné zdroje. V celom odstavci neuvádza kumulatívny vplyv s už realizovanými stavbami a využívaním vodných zdrojov na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Len konštatuje, že Liptovská vodárenská spoločnosť, ktorá prevádzkuje dodávky pitnej vody súhlasí. Konajúci správny

orgán sa nezaoberal zvýšenými odbermi vôd a následnými zvýšenými množstvami splaškových vôd.

Vo viacerých častiach záverečného stanoviska konajúci správny orgán odkazuje na realizáciu opatrení na zmiernenie negatívnych dôsledkov keď sa tieto vyskytnú. Napr. aj v bode 20. podmienok záverečného stanoviska. Niečo také nie je prípustné aby sa v tejto fáze prípravy dokumentácie nevedelo, aké môžu byť negatívne vplyvy na prírodu a prírodné prostredie. Konajúci správny orgán nemal súhlasiť so správou o hodnotení v zmysle § 31 ods. 5 zákona o posudzovaní.

Na uvedené poukazuje aj samotný konajúci správny orgán na strane 41 záverečného stanoviska, kde uvádza hodnotenie spracovateľky odborného posudku a to, že správa o hodnotení, ani všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie neuvádza jasne sformulovaný a prehľadný zoznam hlavných očakávaných pozitívnych a negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Neboli jednoznačne a jasne definované najvýznamnejšie negatívne vplyvy, resp. zložky životného prostredia, ktoré budú navrhovanou činnosťou dotknuté najvýznamnejšie. Uvádza, že tvrdenia sú často nejednoznačné, dokonca si navzájom protirečia. Ako je možné, že konajúci správny orgán na základe takejto správy o hodnotení vydal záverečné stanovisko. Uvádzame, že v správe o hodnotení je 3 x uvedená „výstavba veterného parku.“

Alegoricky sa dá použiť aj argumentácia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktoré k správe o hodnotení vyjadri sa až po predložení doplneného podrobného botanického prieskumu chránených rastlín a biotopov, ako aj návrhu zmierňujúcich opatrení na zamedzenie úhynu obojživelníkov počas výstavby a prevádzky. Zo záverečného stanoviska, nám nie je zrejmé, ako sa s týmto konajúci správny orgán vysporiadal vo svojom rozhodnutí.

Konajúci správny orgán sa v záverečnom stanovisko nevyjadruje k doručeným stanoviskám k správe o hodnotení. Len

ich stroho konštatuje, ale nevyhodnocuje. Ponecháva túto skutočnosť odbornému posudzovateľovi, čo je ale v rozpore s § 47 ods. 3 správneho poriadku, nakoľko konajúci správny orgán musí v odôvodnení rozhodnutia uviesť aké právne úvahy, ktorými bol vedený pri hodnotení dôkazov. Obdobne sa konajúci správny orgán nevyjadril ani k stanovisku účastníka konania OZ pre Dolinu k jeho stanovisku k podkladom rozhodnutia. Nie je možné, aby sa v takto rozsiahlom konaní správny orgán riadil iba odborným posudkom, ktorý sám konštatuje, že správa o hodnotení napr. na strane

28 záverečného stanoviska: „Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie je z prevažnej časti duplicitnou verziou vybraných častí správy o hodnotení, absentuje objektívna argumentácia, zrozumiteľné závery s dôrazom na problémové okruhy, najvýznamnejšie očakávané vplyvy. Uvádzané výsledky hodnotenia v rámci záverečného zhrnutia evokujú dojem, že navrhovaná činnosť so sebou neprináša takmer žiadne negatívne vplyvy, čo spracovateľka odborného posudku považuje za zavádzajúce.“

Konajúci správny orgán venoval pozornosť výlučne chronologickému zosumarizovaniu procesných úkonov a podaní jednotlivých účastníkov konania, spolu s konštatovaním záverov stanovísk jednotlivých dotknutých orgánov, prípadne len kopíruje texty správy o hodnotení alebo odborného posudku, bez bližšej špecifikácie myšlienkových pochodov a bez správnej úvahy, na základe ktorej dospel k samotnému výroku daného rozhodnutia.

Jednoznačne absentuje vlastná správna úvaha, v rámci ktorej by konkretizoval spôsob, akým boli z jeho strany vyhodnotené pripomienky dotknutých obcí a dotknutých orgánov, akým spôsobom boli vyhodnotené tvrdenia účastníkov konania.

Žiadame odvolací orgán aj o overenie dodržania lehoty na doručenie správy o hodnotení navrhovateľom. V zmysle zákona o posudzovaní je platnosť rozsahu hodnotenia tri roky. Tento bol vydaný 19.1.2022. Konajúci správny orgán však informoval o doručení správy o hodnotení až 4.3.2025 (ako je uvedené na web stránke enviroportálu). Čo je po trojročnej lehote. Táto

skutočnosť by znamenala ukončenie procesu posudzovania. Konajúci správny orgán však uvádza, že správa o hodnotení bola doručená 17.1.2025, čo je na hranici trojročnej lehoty. A následne informoval verejnosť až 4.3.2025.

Žiadame druhostupňový orgán o zrušenie rozhodnutia - záverečného stanoviska č. OU-LM-OSZP-2025/000366-052 zo dňa 12. 09. 2025, nakoľko je podľa nášho názoru v rozpore so zákonom o posudzovaní ako aj so zákonom o správnom konaní. Poukazujeme na to, že Správa o hodnotení v zmysle § 31 ods. 5 zákona o posudzovaní nespĺňa zákonom stanovené požiadavky. Namietame aj postup konajúceho správneho orgánu pri uplatňovaní správneho poriadku a to § 47 ods. 3 správneho poriadku, nakoľko odôvodnenie rozhodnutia obsahuje len zhrnutie faktov bez akýchkoľvek právnych úvah.

Predseda OZ Lipa
Roman Běhal

Potvrdenie o odoslaní podania **KÓPIA**

Odosielateľ a prijímateľ

Odosielateľ	ico://sk/50915771
Názov odosielateľa	"Občianske združenie Liptovskí aktivisti"
Identifikátor odosielateľa	50915771
Prijímateľ	ico://sk/00151866_10007
Názov prijímateľa	Okresný úrad Liptovský Mikuláš
Identifikátor prijímateľa	00151866

Odoslaná správa

Identifikátor správy	06797467-8d3a-42ca-8849-606a19fa62e6
Predmet správy	Všeobecná agenda
Značka odosielateľa	
Značka prijímateľa	OU-LM-OSZP-2025/000366-052
Dátum a čas prijatia	26.09.2025 15:10

Doručenka

KÓPIA

Odosielateľ a prijímateľ

Odosielateľ

ico://sk/50915771

Prijímateľ

ico://sk/00151866_10007

Informácie o doručovaní

Dátum a čas doručenia

26.09.2025 15:10:41

Doručovaná správa

Identifikátor správy

06797467-8d3a-42ca-8849-606a19fa62e6

Kontrolný súčet

Kanonikalizácia

<http://www.w3.org/TR/2001/REC-xml-c14n-20010315>

Typ digitálneho odlačku

<http://www.w3.org/2001/04/xmldsig-more#rsa-sha256>

Digitálny odtlačok správy

84GIZQeEFB7wfGkZTdqUG0F/pzsqnJgkDeS+M7JKZKg=

Prílohy

Príloha

Identifikátor elektronického dokumentu

09e69664-90b0-47c8-a263-a8a8358a42b2

Výsledok informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe

Typ výsledku informatívneho overenia: Úplné

Informácie o overovanej správe

Predmet správy: Všeobecná agenda
Odosielateľ: ico://sk/50915771
Identifikátor správy: 06797467-8d3a-42ca-8849-606a19fa62e6

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte:

Vseobecna_agenda.xml

Tento objekt nie je podpísaný

Služba overenia podpisov a pečatí nie je kvalifikovanou službou validácie kvalifikovaných elektronických podpisov a kvalifikovaných elektronických pečatí v zmysle článku 33 a 40 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014.

Výsledok informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe

Typ výsledku informatívneho overenia: Predbežné

Informácie o overovanej správe

Predmet správy: Všeobecná agenda
Odosielateľ: ico://sk/50915771
Identifikátor správy: 06797467-8d3a-42ca-8849-606a19fa62e6

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte:

Vseobecna_agenda.xml

Tento objekt nie je podpísaný

Služba overenia podpisov a pečatí nie je kvalifikovanou službou validácie kvalifikovaných elektronických podpisov a kvalifikovaných elektronických pečatí v zmysle článku 33 a 40 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014.

Všeobecná agenda

Predmet

Odvolanie voči rozhodnutiu Okresného úradu Liptovský Mikuláš, Odbor starostlivosti o životné prostredie č. OU-LM-OSZP-2025/000366-052 zo dňa 12.09.2025 - Záverečnému stanovisku k navrhovanej činnosti „CENTRUM NOVÉ KOLIESKO – M1 (II. ETAPA) DEMÄNOVSKÁ DOLINA“

Text

Vážený Okresný úrad,

v prílohe Vám zasielame naše odvolanie.

S pozdravom

Pavel Herich
štatutár OZ pre Dolinu

Naše číslo: 8/10/2025

Vybavuje: OZ pre Dolinu

Liptovský Mikuláš, 8. 10. 2025

Okresný úrad Liptovský Mikuláš
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Vrbická 1993
031 01 Liptovský Mikuláš

Vec: Odvolanie voči rozhodnutiu Okresného úradu Liptovský Mikuláš, Odbor starostlivosti o životné prostredie č. OU-LM-OSZP-2025/000366-052 zo dňa 12.09.2025 - **Záverečnému stanovisku k navrhovanej činnosti „CENTRUM NOVÉ KOLIESKO – M1 (II. ETAPA) DEMÄNOVSKÁ DOLINA“** vydané v zmysle § 37 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

Dňa 24.10 2025 nám Okresný úrad Liptovský Mikuláš, Odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej aj „OÚ LM“) doručil rozhodnutie č. OU-LM-OSZP-2025/000366-052 zo dňa 12.09.2025 - **Záverečné stanovisko k navrhovanej činnosti „CENTRUM NOVÉ KOLIESKO – M1 (II. ETAPA) DEMÄNOVSKÁ DOLINA“** (ďalej len „namietané rozhodnutie“) vydané v zmysle § 37 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.01.2025 do 31.03.2025 (ďalej len „zákon o EIA“). Namietaným rozhodnutím OÚ LM súhlasil s realizáciou navrhovanej činnosti vo Variante č. 2. **Proti tomuto rozhodnutiu podávame v zákonom stanovenej lehote odvolanie, keďže z nižšie uvedených dôvodov ho považujeme za nezákonné:**

I. Skutkové okolnosti

Dňa 09.04.2021 oznámil Okresný úrad Liptovský Mikuláš, Odbor starostlivosti o životné prostredie verejnosti, že navrhovaná činnosť „**Centrum Nové Koliesko – M1 (II.etapa)**“ podlieha zisťovaciemu konaniu podľa § 18 ods. 2 písm. b) zákona EIA.

Dňa 3.5. 2021 OZ Pre dolinu zaslalo k zámeru tejto navrhovanej činnosti svoje stanovisko, čím prejavilo svoj záujem na navrhovanej činnosti postupom podľa odseku § 24 ods. 3 písm. a) zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (ďalej len „zákon o EIA“) **a stalo sa účastníkom konania.**

Už v tejto fáze procesu posudzovania vplyvov sme upozornili OÚ LM na riziká navrhovanej činnosti z pohľadu ochrany životného prostredia vzhľadom na kumulatívny a synergický efekt s už existujúcimi alebo plánovanými projektami v dotknutom území Demänovskej doliny. Preto sme požadovali zámer posudzovať podľa zákona o EIA z dôvodov jeho umiestnenia v Národnom parku Nízke Tatry, v bezprostrednej blízkosti s územím Natura 2000 a z dôvodov bezprostrednej (vzhľadom na nález karbonátov v prieskumných vrtoch na predmetnom území zámeru) aj nepriamej súvislosti s Demänovským jaskynným systémom, Ramsarskou lokalitou Jaskyne Demänovskej doliny a NPR Demänovská dolina s 5. stupňom ochrany, voči ktorým je navrhovaný zámer vo vyššej pozícii z hľadiska prúdenia vodných tokov a podzemných vôd.

Rovnako sme upozornili, že navrhovaná činnosť bude negatívne vplyvať na ekologickú únosnosť Demänovskej doliny a tiež zvýši dopravné zaťaženie cesty II/584, ktorá bezprostredne zasahuje do NPR

Demänovská dolina a výrazne vplýva na Ramsarskú lokalitu Jaskyne Demänovskej doliny, a tiež na NPP Demänovské jaskyne, NPP Štefanová, OP NPP Demänovské jaskyne, Biokoridor regionálneho významu Bk3r, Biocentrum nadregionálneho významu Bc3n, Chránenú vodohospodársku oblasť Nízke Tatry a Ochranné pásma vodárenských zdrojov I., II. a III. stupňa.

Poukázali sme na skutočnosť, že Územie Demänovskej Doliny nebolo v rámci ÚPN a jeho dodatkov, ani v rámci hodnotenia jednotlivých stavieb a činností nikdy kumulatívne a komplexne posúdené z hľadiska vplyvov na životné prostredie a preto sme navrhli túto skutočnosť zohľadniť v rozsahu hodnotenia. Navyše, pre navrhovanú lokalitu a súvisiace okolie Demänovskej doliny nikdy nebol vypracovaný MÚSES.

OZ Pre Dolinu už v tejto fáze upozorňovalo, že únosnosť územia hornej časti Demänovskej doliny (Jasná, Lúčky, Repiská atď.) je už v súčasnom stave výrazne prekročená a každá ďalšia výstavba synergicky negatívne zasahuje do ekologickej stability územia a súčasne znižuje kvalitu života aj jeho obyvateľov.

Dňa 23. 7. 2021 vydal OÚ LM rozhodnutie č. OU-LM-OSZP-2021/004332-02, kde rozhodol, že navrhovaná činnosť sa bude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Dňa 19.1. 2022 zverejnil OÚ LM rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti „Centrum Nové Koliesko – M1 (II.etapa)“ navrhovateľa „Obec Demänovská Dolina“, IČO: 00 315 168. Účelom navrhovanej činnosti je „vybudovanie individuálnej bytovej výstavby (IBV) a hromadnej bytovej výstavby (HBV) vrátane služieb a technického vybavenia.“.

Dňa 31.01.2022 ktomuto rozsahu zaslalo OZ pre Dolinu podľa § 30 ods. 8 zákona o EIA svoje pripomienky, kde o.i. žiadalo o vypracovanie štúdie únosnosti a to s odôvodnením, že navrhovaná činnosť negatívne zasiahne únosnú kapacitu Demänovskej doliny, zvýši dopravné zaťaženie cesty II/584, ktorá prechádza cez 5. stupeň ochrany v NPR Demänovská dolina a výrazne vplýva na Ramsarskú lokalitu Jaskyne Demänovskej doliny, a tiež na NPP Demänovské jaskyne, NPP Štefanová, OP NPP Demänovské jaskyne, Biokoridor regionálneho významu Bk3r, Biocentrum nadregionálneho významu Bc3n, Chránenú vodohospodársku oblasť Nízke Tatry a Ochranné pásma vodárenských zdrojov I., II. a III. stupňa. Štúdia únosnosti nebola dosiaľ pre aktuálnu výstavbu a rozvoj územia (od roku 2006, keď obec začala pripravovať nový územný plán) realizovaná. Vedenie Národného parku Nízke Tatry pri svojich rozhodnutiach do roku 2007 dbalo na dodržiavanie maximálnej lôžkovej kapacity celého k. ú. Demänovská Dolina na úrovni 3450 postelí (únosnosť určená konceptom ÚPN Veľkého územného celku Nízke Tatry), dnes po zahrnutí zariadení vo výstavbe, resp. s platnými stavebnými povoleniami tu počet lôžok prekračuje 7000!

Dňa 17.01.2025 zverejnil OÚ LM Správu o hodnotení navrhovanej činnosti, ku ktorej OZ Pre dolinu zaslalo svoje stanovisko **dňa 1.4.2025. Správu o hodnotení sme považovali za nedostatočnú, keďže nespĺnila viaceré požiadavky z určeného rozsahu hodnotenia a v našom stanovisku sme ju preto žiadali vrátiť na dopracovanie.**

Dňa 3.6.2025 bol zverejnený odborný posudok k navrhovanej činnosti, ktorý zhotovila Mgr. Erika Kočická, PhD., odborne spôsobilá osoba pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie, zapísaná v zozname pod číslom 352/2003 – OPV.

Dňa 8.8.2025 zaslalo OZ Pre Dolinu svoje stanovisko k predmetnému odbornému posudku, kde sme poukázali opätovne na svoje stanovisko z 1. 4. 2025 k Správe o hodnotení (SoH) predmetného zámeru. **Predložený posudok neriešil kľúčové problémy SoH a s niektorými jeho závermi nebolo možné**

súhlasiť. Za najzávažnejší nedostatok sme považovali nenaplnenie niektorých bodov určeného Rozsahu hodnotenia.

II. Právne posúdenie veci

A. K nedostatočne zistenému skutkovému stavu - nedodržanie rozsahu hodnotenia a nedostatočné posúdenie vplyvov na životné prostredie

Namietané rozhodnutie považujeme za nezákonné, keďže orgán posudzovania vplyvov ho vydal na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a súhlasil s navrhovanou činnosťou napriek tomu, že mnohé otázky neboli v procese posudzovania vplyvov vôbec riešené a zodpovedané. Orgán posudzovania vplyvov sa oprel o nekvalitne spracovanú a absolútne nedostatočnú správu o hodnotení a veľmi laxný odborný posudok, ktoré nepriniesli odpovede na viacero kľúčových otázok, čím orgán posudzovania vplyvov rezignoval na svoju úlohu a konal v rozpore s účelom zákona, ktorý je zadaný v § 2 zákona o EIA. Cieľom posudzovania vplyvov je získať odborný podklad na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov a včas zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia. Tieto zákonné požiadavky však nemožno považovať za splnené.

Správa o hodnotení (ďalej len „SoH“) ako základný podklad pre namietané rozhodnutie bola spracovaná nekvalitne a nezaoberala sa viacerými závažnými skutočnosťami, ktoré bolo v rámci procesu EIA nevyhnutné posúdiť a na ktoré opakovane upozornili účastníci konania a dotknuté orgány. SoH nerešpektovala ani rozsah hodnotenia, ktorý bol orgánom posudzovania stanovený aj napriek tomu, že sme na to upozornili.

Rovnako tak posudzovateľka nedostatočne preskúmala kvalitu SoH a na viacerých miestach len konštatovala, že *„Uvedené materiály boli spracované certifikovanými subjektami s odbornou spôsobilosťou v príslušných oblastiach, mám teda za to, že boli spracované s požadovanými náležitosťami, objektívne a na vysokej odbornej úrovni.“* alebo *„Mám za to, že Primerané hodnotenie vplyvov projektu na územia sústavy Natura 2000 bolo vypracované odborne spôsobilou osobou v zmysle odporúčaných metodík, je teda možné predpokladať, že hodnotenie má potrebné náležitosti a výstupy hodnotenia boli interpretované správne.“*

Posudzovateľka podľa nášho názoru nevyhodnotila správne „úplnosť správy o hodnotení činnosti“ v zmysle § 36 ods. 9 písm. a) zákona o EIA a nechala nezodpovedané viaceré zásadné otázky a to najmä vo vzťahu k posúdeniu kumulatívnych a synergických vplyvov navrhovanej činnosti.

OÚ LM sa s týmto závažným nedostatkom nevysporiadal a nekriticky prebral výstupy posúdenia ako jediné podklady bez toho, aby uplatnil vlastnú správnu úvahu a vecou sa riadne zaoberal. To by totiž predpokladalo, že s navrhovanou činnosťou by súhlasiť nemohol, keďže významná časť vplyvov nebola riadne posúdená prípadne bola absolútne podhodnotená v rozpore s požiadavkami zákona o EIA.

Podľa § 3 ods. 4 prvá veta Správneho poriadku *„Správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne vybaveniu veci.“*

Podľa § 3 ods. 5 prvá veta Správneho poriadku *„Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci.“*

Podľa § 37 ods. 4 zákona o EIA „V záverečnom stanovisku príslušný orgán okrem celkového hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny uvedie, či s jej realizáciou súhlasí alebo nesúhlasí, za akých podmienok s ňou súhlasí a pri líniových stavbách aj v ktorom realizačnom variante, ako aj požadovaný rozsah projektovanej analýzy podľa § 39 ods. 2.“

Svojim postupom a namietaným rozhodnutím tak správny orgán konal v rozpore s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami.

1. Nespĺnenie špecifickej požiadavky rozsahu hodnotenia 2.2.1. - Vypracovať primerané posúdenie vplyvov podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v SR (ŠOP SR, 2014, 2016), na chránené územia národnej sústavy chránených území, chránené biotopy, druhy a prvky ÚSES s dôrazom na vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov.

V procese posudzovania vplyvov bola síce vypracovaná Príloha 4 SoH - PRIMERANÉ HODNOTENIE VPLYVOV PROJEKTU NA ÚZEMIA SÚSTAVY NATURA 2000 a aj časť SoH sa tejto téme venuje, **ale v absolútne nedostatočnej miere a kvalite**. Opakovane sme upozornili OÚ LM na nedostatočné a najmä chybné zhodnotenie vplyvov na chiropterofaunu (predmety ochrany SKUEV0302 Ďumbierske Tatry) územia, konkrétne druhy: uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*). Príloha 4 SoH nepripúšťa „možnosť ovplyvnenia“ a opakovane konštatuje, že „Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti sa však priame a ani nepriame vplyvy na druh nepredpokladajú“. Tieto druhy, ktoré podľa publikovaných odborných podkladov (napr. Bella et al., 2014, Správa slovenských jaskýň) sa vyskytujú na území Demänovskej doliny a ÚEV vo veľkých množstvách tisíce rokov a využívajú na prelety a získavanie potravy priestor nad povrchom zeme po korunu stromov. **Nie je možné, aby napríklad hustá doprava po jedinej prístupovej ceste k navrhovanému zámeru a stredisku Lúčky a Jasná, ktorá v silných dňoch presahuje intenzity až 7000 prejazdov denne (autá, autobusy a nákladné vozidlá), a je významná aj počas večerných a nočných hodín, neovplyvňovala negatívne životné nároky týchto druhov, ako to autor hodnotenia deklaruje. Negatívne ovplyvnenie je jednoznačné, otázna je jeho intenzita a rozsah, čo malo byť predmetom samotného hodnotenia.** Negatívne ovplyvnenie druhu môže byť priamo formou fyzických stretov s dopravnými prostriedkami (vzhľadom na polohu cesty údolím), formou rušenia až vytvárania prekážky pre získavanie potravy a prelety, tiež nepriamo emisiami rôzneho druhu a inými spôsobmi (napr. ovplyvňovanie správania sa hmyzu, t. j. potravy týchto druhov, zmenou prirodzených svetelných podmienok a lákania hmyzu do blízkosti budov a motorových vozidiel). I keď navrhovaný zámer zvýši intenzitu dopravy len mierne, **samotné zvýšenie je podstatou kumulatívneho hodnotenia nepriamych vplyvov – zhodnotiť činnosť v kontexte komplexnej situácie v území, nie ju posudzovať oddelene akoby ojedinelú ľudskú aktivitu. K danej veci sú dostupné viaceré rozhodnutia Európskeho súdneho dvora, ktoré uvádzame nižšie.**

Rovnako sme v procese posudzovania vplyvov upozornili na **nedostatočné a najmä chybné zhodnotenie vplyvov na vlka dravého, rysa ostrovida, medveďa hnedého (predmety ochrany SKUEV0302 Ďumbierske Tatry)**. Podobne, ako je vyššie uvedené, priame aj nepriame vplyvy na tieto druhy sú jednoznačné a preto bolo nutné zhodnotiť ich intenzitu. Príloha 4 konštatuje, že „nie“ je „možnosť ovplyvnenia“ týchto druhov navrhovanou činnosťou. Navrhovaná činnosť však spolu s okolitými projektmi znižuje rozsah biotopov týchto druhov v danej lokalite a v uplynulých rokoch od roku 2010 je táto zmena bezprecedentná. Výskyt najmä medveďa hnedého sú v lokalite však čoraz menej časté vzhľadom na premenu územia, ktorá dosiaľ nebola komplexne zhodnotená z hľadiska vplyvov na predmety ochrany. Intenzívna doprava vedená cez UEV (a tiež NPR Demänovská Dolina s 5. stupňom

ochrany) prostredníctvom jedinej prístupovej cesty k navrhovanej činnosti tvorí migračnú bariéru týmto druhom, počas dňa aj noci vzhľadom na využívanie územia v okolí Lúčok a Jasnej. V Demänovskej doline bolo spoľahlivo určených, opísaných a zmapovaných 96 jaskynných brlohov (pozri Herich, 2023), z toho približne 70 tvoria medvedie brlohy. Skutočný počet je vyšší, približný odhad je na úrovni 90 a viac medvedích brlohov. Každoročne je z nich využívaná len menšina, okrem zrejme hygienických dôvodov rotácie brlohov jedným jedincom je prítomný aj pokles ich využívania spôsobený kumulujúcimi sa aj synergickými vplyvmi človeka na toto územie.

Rovnako boli chybné zhodnotený vplyvy na Biotop 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary (Sk8) (predmet ochrany SKUEV0302 Ďumbierske Tatry). Príloha 4 konštatuje, že nebude ovplyvnený navrhovaným zámerom. Navrhovaný zámer sa nachádza v blízkosti vodného toku Priečňô (30 m; napr. OP vodného zdroja Vyvieranie tu siaha až 50 m od vodného toku na obe strany) a cca 300 m od prvého známeho výskytu karbonátických hornín. Napájať sa má na hlavnú kanalizačnú os územia vedúcu cez najprísnejšie chránenú zónu Dem. Doliny vrátane UEV. **Výstavba a prevádzka navrhovanej činnosti nevyhnutne negatívne zasiahne Biotop 8310 v území UEV formou zvýšenia intenzity dopravy týmto územím a zvýšením produkcie odpadov napr. vo forme splašiek.** Tento biotop sa nachádza v smere prúdenia tokov pod navrhovanou činnosťou, je mimoriadne citlivý na zmeny prostredia (Bella et al., 2014). Mnohokrát bolo v Demänovskej zaznamenané jeho intenzívne poškodzovanie napríklad formou pravidelných havárií aj trvalého prenikania splašiek z kanalizácie do podzemných vodných tokov tohto biotopu. Približne 10 % známeho rozsahu tohto biotopu v Demänovskej doline je pretekaného vodným tokom (Herich, 2022), ktorý podľa rozsiahlych stopovacích skúšok v rézii Správy slovenských jaskýň (pre súhrn výsledkov pozri Bella et al., 2014) veľmi úzko a z časového hľadiska bezprostredne komunikuje s povrchovými tokmi. Znečistenie z rôznych zdrojov, ale konkrétne napr. z kanalizačných porúch a trvalých netesností na kanalizácii preniká z povrchu a ovplyvňuje biotop veľmi rýchlo, prechod do podzemia je prostredníctvom desiatok ponorov v riečiskách vodných tokov okamžitý. Vzhľadom na mimoriadne skrasovatenie Demänovskej doliny, je prechod a ovplyvnenie biotopu znečisťujúcimi látkami dvojaké. Prvá vlna sa šíri veľmi rýchlo, rýchlosťou podobnou prúdeniu vodných tokov na povrchu a tým zasahuje časti biotopu s vodnými tokmi. Časť tohto znečistenia sa však stáva súčasťou hlbokých freatických vôd a pôsobí na biotop dlhodobo. Celkový prestup jaskynným systémom od ponorov na Lúčkach (v blízkosti navrhovaného zámeru) po hlavný výver podzemných vôd Demänovskej doliny (výver je dôležitá súčasť chráneného biotopu, súčasne ide o najdôležitejší zdroj pitnej vody Liptova) je zmapovaný a veľmi rýchly (Auxt et al., 2012; Bella et al., 2014), zotrvanie vôd v podzemí je v rozpore so zažitými predstavami a zistené je rádovo len v hodinách. **Navrhovaná činnosť zvýši existujúce vysoké riziká a rovnako štatisticky zvýši objem prenikania odpadovej vody do podzemia, čo významne negatívne ovplyvňuje stav a kvalitu predmetu ochrany UEV, biotopu 8310.** Mimoriadne riziko pre tento biotop predstavujú pravidelné havárie motorových vozidiel v území UEV a potenciálne úniky ropných produktov do vodných tokov na povrchu a následne do podzemia. Jediná prístupová cesta k navrhovanému zámeru vedie niekoľko km v tesnej blízkosti riečisk s desiatkami ponorov, výstavba a prevádzka navrhovaných zariadení tieto riziká zvyšuje a z hľadiska kumulatívnych vplyvov je už súčasný stav, resp. zvyšovanie tohto rizika neakceptovateľné.

Opakovane sme poukázali na to, že únosnosť územia a priame aj nepriame, kumulatívne a synergické vplyvy na predmet ochrany SKUEV0302 Ďumbierske Tatry sú významne negatívne a treba sa im venovať a riadne posúdiť.

V procese posudzovania vplyvov absentovalo aj vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov - kap. 6.3. Autor prílohy 4 – Primerané hodnotenie vplyvov na územia sústavy Natura 2000 na s. 112 píše, že „V sledovanom území sa v cca 20 posledných rokoch realizovalo 67 projektov alebo plánov...“ a nadväzuje na s. 113: „**Nakoľko neboli pri žiadnej akcii (z uvedených 67) identifikované a vyhodnotený vplyvy na**

územia Natura 2000 a predmet ich ochrany, nie je možné spracovať relevantné hodnotenie kumulatívnych vplyvov“. Takéto vysporiadanie sa s povinnosťou posúdiť kumulatívne vplyvy v dotknutom území je neakceptovateľné.

Súčasťou primeraného hodnotenia musí byť hodnotenie kumulatívnych vplyvov, a to nemôže byť svojvoľne odmietnuté s tým, že doteraz to nikto neurobil, tak sa to urobiť nedá. V súčasnosti je v Demänovskej doline vybudovaných, vo výstavbe a s prvými povoleniami 7915 lôžok a 209 objektov (obec má pritom len 200 skutočných obyvateľov a cca 120 deklarovanych), urbanizácia územia sa od roku 2006 viac ako zdvojnásobila (Herich, 2022). Uvedený počet postelí predstavuje viac ako dvojnásobok vyrátanej únosnosti Demänovskej doliny stanovenej na 3400 až 3450 postelí (arch. I. Michalec, 70. roky; koncept ÚPN Veľkého územného celku Nízke Tatry, 1996), väčšina z nich pribudla v uplynulých rokoch.

K tomuto bodu sa vyjadrila neakceptovateľným spôsobom aj posudzovateľka, ktorá na naše stanovisko reagovala odporúčaním: *„Odporúčam spracovať komplexné kumulatívne hodnotenie vplyvov existujúcich, realizovaných a naplánovaných činností a projektov na ÚEV Ďumbierske Tatry (príp. ďalšie územia sústavy Natura 2000) na úrovni strategického hodnotenia; som názoru, že kumulatívne hodnotenie na úrovni jednotlivých projektov nie je reálne z viacerých dôvodov (právny rámec, územný dosah, kompetentnosť, vstupné údaje, použité metódy, postupy hodnotenia, interpretácia výsledkov, financovanie...), čo môže taktiež prispievať k tomu, že hodnotenie kumulatívnych vplyvov vo väčšine posudzovaní absentuje.“*

Ako sa uvádza aj v namietanom rozhodnutí na str. 42 *„Spracovateľka posudku ďalej uviedla, že vzhľadom na charakter a umiestnenie dotknutého územia, bude nevyhnutné zabrániť prudkému rozvoju ďalšej výstavby, vzhľadom na možné kumulatívne a synergické vplyvy existujúcich činností s akýmikoľvek ďalšími činnosťami. Za súčasnej situácie, napriek zjavným skutočnostiam a indiciám, sú podľa nej vyjadrenia ku kumulatívny vplyvom a prekročeniu únosnosti územia, bohužiaľ, len na úrovni alarmujúcich konštatovaní. Domnieva sa, že pre ďalší rozvoj územia obce Demänovská Dolina bude nevyhnutné vypracovať štúdiu kumulatívnych vplyvov existujúcich a plánovaných činností v podobe komplexného účelového strategického hodnotenia pre celú Demänovskú dolinu, príp. inak vymedzené časti krajiny. Rovnako nevyhnutné bude vypracovať štúdiu ekologickej únosnosti pre najzaťaženejšie časti krajiny. Má za to, že na úrovni jednotlivých investičných projektov je uskutočnenie kumulatívneho hodnotenia ekologickej únosnosti z viacerých dôvodov neuskutočniteľné až vylúčené.“*

Posudzovateľka tak navrhla predkladaný zámer ďalej v tomto zmysle neposudzovať a jednotlivé špecifické požiadavky rozsahu hodnotenia (viažuce sa na kumulatívne a synergické vplyvy navrhovanej činnosti) navrhuje v rámci tohto riadneho procesu nenaplniť, ale naplniť ich v nesúvisiacom procese (navyše ktorého závery sa nebudú môcť premietnuť do rozhodnutí povoľovacích orgánov predloženej činnosti). Podľa nášho názoru takýto postup umožňuje ukážkovú aplikáciu tzv. „salámovej metódy“, pretože umožní navrhovanú činnosť realizovať bez dostatočného posúdenia. Povinnosť posudzovania kumulatívnych vplyvov pritom jasne vyplýva aj s európskej legislatívy konkrétne smernice o EIA (**Smernica 2011/92/EÚ**) ako aj rozsudkov Súdneho dvora EÚ: **C-244/12, Salzburger Flughafen, bod 21; C 147/07, Ecologistas en Acción-CODA, bod 44; C-205/08, Alpe Adria, bod 53**, ktoré jasne hovoria, že sa vplyv navrhovaných činností musí posudzovať kumulatívne aj s ostatnými existujúcimi a plánovanými činnosťami, s ktorými navrhovaná činnosť priestorovo a funkčne súvisí.

Táto povinnosť hodnotenia kumulatívnych vplyvov bola pretavená aj do zákona o EIA, ktorý v § 29a písm. c) jasne stanovuje, že *„Príslušný orgán v rámci posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti a posudzovania zmeny navrhovanej činnosti hodnotí obdobie prípravy navrhovanej činnosti a jej realizácie, a ak je to odôvodnené povahou navrhovanej činnosti, aj etapu jej ukončenia spojeného s likvidáciou,*

sanáciou alebo rekultiváciou, a to najmä z hľadiska kumulatívnych a súbežne pôsobiacich javov, a to v rôznych časových horizontoch a s prihliadnutím na ich nezvratnosť“.

Aj príloha č. 11 k zákona o EIA, ktorá upravuje náležitosti obsahu a štruktúry SoH navrhovanej činnosti v časti III. jednoznačne požaduje posúdenie aj kumulatívne a synergických vplyvov pri hodnotení predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti.

Špecificky k územiám sústavy Natura 2000 poukazujeme na Metodiku primeraného hodnotenia vplyvov plánov, programov a projektov na územia sústavy Natura 2000 (SAŽP, 2023), ktorá sa k povinnosti posúdenia kumulatívnych vplyvov vyjadruje nasledovne:

„Každý predmet ochrany v rámci dotknutého územia sústavy Natura 2000 sa zhodnotí v súvislosti s priamymi alebo nepriamymi vplyvmi projektu, vstupmi, výstupmi a kumulatívnymi vplyvmi“ (str. 25)

Ako sa ďalej uvádza v metodike na str. 36 : „Hodnotenie kumulatívnych vplyvov priamo vychádza z ustanovenia článku 6.3 smernice o biotopoch, v ktorom sa uvádza pojem „v kombinácii s inými plánmi alebo projektmi“. Týka sa kumulatívnych vplyvov navrhovaného projektu spolu s vplyvmi plánov a projektov, ktoré už boli dokončené, či sú práve navrhované. Vychádza sa z toho, že rad samostatných vplyvov nízkej úrovne môže mať v kombinácii za následok významný vplyv. Pôsobenie kumulatívnych vplyvov je potrebné hodnotiť v spojitosti s hodnotením vplyvov plánu/projektu na ciele alebo predmety ochrany územia sústavy Natura 2000. Cieľom je zistiť, či sa vplyvy projektu, ktorý by nebol významný sám o sebe, môže stať významným, keď sa prejavia jeho účinky v kombinácii s účinkami iných projektov alebo plánov.“

Napriek tomu, že rozsah hodnotenia v tomto ohľade dodržaný nebol a neboli posúdené všetky vyššie uvedené nami namietané vplyvy, spracovateľka odborného posudku konštatovala, že „z celkového posúdenia dostupných podkladov, na základe hodnotenia jednotlivých vplyvov a z ich vzájomného spolupôsobenia, vychádzajúc zo záverov odborných štúdií, sa nepredpokladá také negatívne pôsobenie navrhovanej činnosti, ktoré by malo za následok zhoršenie súčasného stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov v záujmovom území, ani významný negatívny dopad na chránené a inak významné časti prírody a krajiny, ani na predmet ochrany týchto častí územia, pokiaľ budú dôsledne splnené požiadavky premietnuté do definovaných opatrení na zmiernenie očakávaných negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti.“

Na požiadavku posúdenia kumulatívnych vplyvov reagoval OÚ LM vo svojom rozhodnutí na str. 48:

„Vzhľadom na existujúcu celkovú situáciu v obci Demänovská Dolina, aj v celej Demänovskej doline, s nedostatočne regulovaným rozvojom urbanizácie v územnej a predmetnej kolízii so záujmami ochrany prírody, krajiny a prírodných zdrojov, bude nevyhnutné pre akékoľvek ďalšie investičné zámery, ale aj pre ďalšiu územnoplánovaciu dokumentáciu v tomto území:

- vypracovať komplexné kumulatívne hodnotenie vplyvov existujúcich, realizovaných a naplánovaných činností a projektov pre celú Demänovskú dolinu, príp. inak vymedzené časti krajiny (napr. územia sústavy Natura 2000, Demänovský jaskynný systém a pod.) a posúdiť ho na úrovni strategického hodnotenia a súčasne

- vypracovať komplexné hodnotenie ekologickej únosnosti územia Demänovskej doliny, Ďumbierskych Tatier, príp. inak vymedzených častí krajiny a posúdiť ho na úrovni strategického hodnotenia

- na základe výsledkov uvedených hodnotení v lokalitách s prekročenou únosnosťou pristúpiť k vyhláseniu stavebnej uzávery.“

OÚ LM teda uznal, že sa kumulatívne posúdenie neurobilo ani pri tomto projekte, ale môže sa projekt napriek tomu realizovať a táto potreba sa bude sanovať v iných nesúvisiacich procesoch na úrovni strategického posúdenia.

Takéto vysporiadanie sa s povinnosťou vykonať posúdenie kumulatívnych vplyvov je však absolútne neakceptovateľné. Nie je možné túto povinnosť odkázať na neurčito v rámci nesúvisiacich procesov, ktoré už na navrhovanú činnosť nebudú mať dopad. Absencia posúdenia kumulatívnych vplyvov je závažným nedostatkom, ktorý mal zabrániť orgánu posudzovania vplyvov, aby s navrhovanou činnosťou súhlasil, pretože týmto spôsobom proces posudzovania vplyvov nenaplnil svoj účel a OÚ LM si nesplnil svoju zákonnú úlohu poskytnúť životnému prostrediu včasnú a efektívnu ochranu. OÚ LM tak jasne porušil povinnosť posúdenia kumulatívnych vplyvov, ktorá vyplýva tak z európskej legislatívy, ako aj zákona o EIA. Pripomeňme, že OÚ LM ako orgán štátnej správy na úseku starostlivosti o životné prostredie je pri svojom rozhodovaní viazaný aj princípmi práva životného prostredia a to najmä princípom prevencie a predbežnej opatrnosti. V zmysle princípu prevencie je podstatou ochrany životného prostredia predovšetkým predchádzanie vzniku akejkoľvek škody či ujmy, a nie až pokus o následné riešenie následkov takej škody. Čo sa týka **princípu predbežnej opatrnosti**, jeho podstatou je povinnosť v prípadoch, keď nie je v rámci rozhodovacieho procesu k dispozícii dostatočné množstvo presných a jednoznačných informácií o možných dôsledkoch rozhodnutí pre životné prostredie, **rozhodnúť vždy v prospech životného prostredia. To znamená, že v pochybnostiach o možných dôsledkoch rozhodnutia sa nemožno spoliehať na to, že tieto negatívne následky nenastanú, ale naopak, predpokladať, že k nim dôjde.**

2. Nespĺnenie špecifickej požiadavky rozsahu hodnotenia 2.2.2. - vyhodnotenie vplyvov na podzemný hydrologický systém Ramsarskej lokality Jaskyne Demänovskej doliny a NPR Demänovské jaskyne (kvalitatívny, kvantitatívny vplyv počas výstavby a počas prevádzky) ako aj vplyv na biotop európskeho významu 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary.

Tak ako sme opakovane namietali počas celého procesu posudzovania vplyvov, tak nato, aby mohla byť táto požiadavka splnená, bolo potrebné zohľadniť aj kumulatívne pôsobenie spolu s existujúcimi, povolenými a pripravovanými zámermi vo vodozbernej oblasti Ramsarskej lokality a NPR, ako aj vplyv ďalšieho odlesnenia súvisiaceho so zámerom kumulatívne s ostatnými odlesnenými plochami zdrojovej oblasti vôd.

Hoci Príloha 5 SoH ANALÝZA VPLYVU NA VODY a časť SoH sa tejto témy dotkli, nemožno to považovať za splnenie vyššie zmienenej podmienky rozsahu hodnotenia. Na str. 13 tejto analýzy sa uvádza: „K havarijnému stavu, ktorý viedol k znečisteniu podzemných vôd došlo jaskynného systému na kanalizačnom zberači v severnej časti Demänovskej doliny, ktorý je od hodnoteného územia vzdialený 2,3 km. Únik splaškových vôd bol identifikovaný v Demänovskej jaskyni sloboda. V súčasnosti prebieha rekonštrukcia poškodenej časti kanalizačného zberača.“

K haváriám na kanalizačnom zberači pritom dochádza neustále a pravidelne, čo sme doložili aj dôkazmi - mapou havárií do roku 2021. Od tohto roku došlo k niekoľkým ďalším veľkým únikom do jaskýň (k čomu sme priložili taktiež dôkazy- príloha 1 až 3 k nášmu stanovisku k SoH). V rokoch 2020-2025 sme zaznamenali 8 havarijných stavov a jeden pravdepodobne trvalý únik s dosiaľ nezisteným miestom

prieniku. **Prevádzka navrhovanej činnosti zvýši objem splaškových vôd a nevyhnutne zvýši riziko a poškodzovanie chránených častí prírodného prostredia.** Analýza, SoH ani posudok sa však tejto téme vôbec nevenovali a na naše pripomienky nereagovali. SoH bola v tomto ohľade absolútne nedostatočná a preto aj v tomto bode vychádza namietané rozhodnutie z nedostatočne zisteného skutkového stavu a vplyvy v tejto oblasti boli absolútne podhodnotené. Analýza na s. 17 konštatuje, že „*Priečny potok sa na tvorbe krasových vôd a podzemnom toku Demänovky, na ktorých je závislá hydrobiota ramsarskej lokality Jaskyne Demänovskej doliny ako aj vodárenský zdroj Jaskyňa Vyvieranie, podieľa nepodstatným množstvom, rozhodujúci je potom Demänovka na nekrasovom území.*“ **Analýza zrejme vplyvom nedostatočného poznania územia nesprávne identifikovala distribúciu povrchových a tým aj podzemných vôd.** Demänovka sa totiž v čase nižších stavov (počet takýchto dní sa v poslednom období výrazne zvyšuje) ponára v ponoroch na Lúčkach (P1 až P5) a vôbec nedoteká ani do sútoku s Priečnym potokom. Opustené riečisko Demänovky v týchto obdobiach sucha (odhadom 40 % roka, ale to malo byť práve obsahom analýzy) je tak naplňované vodami Priečneho potoka, ktorý nepriamo aj bezprostredne súvisí s navrhovanou činnosťou. Tieto vody napájajú podzemné priestory rozsiahlej jaskyne Štefanová (NPP, 20 km, časť z nich), časti Pustej jaskyne (NPP) a dosiaľ nepoznanej časti rozsiahlej podzemnej riečnej siete. **Navyše, práve obdobia sucha predstavujú kritický čas pre spomínanú hydrobiotu ramsarskej lokality a tým výrazne zvyšujú význam Priečneho potoka. Je potrebné si uvedomiť, že počas nedostatku vody sa zmenšuje rozloha vodných biotopov a stúpa aj koncentrácia znečisťujúcich látok vo vodách. Preto sme požadovali, aby miera rizika a vplyvy znečistenia z navrhovanej činnosti a súvisiacich činností boli súčasťou analýzy.**

SoH a Analýza, ktorá je jej prílohou spomína, že „*Zatiaľ neboli ani v širšom okolí zaznamenané žiadne havarijné udalosti súvisiace s dopravou, ktoré by viedli k znečisteniu podzemných vôd v dotknutom území resp. v jeho širšom okolí.*“. Havárie sú pritom v kritickom, asi 4 km dlhom úseku úzkeho kaňona Demänovky pravidelné a časté (k čomu sme v priebehu konania poskytli fotodokumentáciu), spravidla sa končia v bezprostrednej blízkosti resp. priamo na povrchovom riečisku. SoH tieto skutočnosti nijak nezohľadnila a nestanovila žiadny odhad miery rizika. V prípade väčšieho úniku ropných a iných látok do riečiska a následne podzemia môže dôjsť k mimoriadnym a nevratným škodám na podzemný hydrologický systém a biotopy Ramsarskej lokality či UEV. Súčasne takáto havária prinesie významné hospodárske škody spôsobené odstavením najdôležitejšieho vodného zdroja Liptova a nutnosťou zdĺhavého, nevyhnutne nedokonalého (pre nedostupnosť mnohých častí podzemnej riečnej siete) a technicky náročného čistenia podzemných priestorov.

SoH úplne opomenula aj kumulatívne hodnotenie odlesnenia na vodné pomery v dotknutom území (s. 17 Analýzy) tak, ako to predpokladal rozsah hodnotenia.

Analýza (s. 18) konštatuje možnosť znečistenia povrchového toku a tým pádom aj podzemných riečisk, ale odvoláva sa na elimináciu týchto hrozieb prostredníctvom ochranných pásiem vodárenských zdrojov. Tu treba konštatovať, že limity kvality pre pitné vody stanovujú inú kvalitu vôd ako je nevyhnutné pre udržanie dobrého stavu podzemných biotopov, či stavu ramsarskej lokality, resp. NPR (pozri argumenty aj vyššie k primeranému hodnoteniu), pretože, okrem iných dôvodov, pitná voda prechádza úpravou v technologickom zariadení, hydrobiota je však vystavená pôsobeniu neupravenej vody. Odvolávanie sa na limity pre pitné vody je teda scestné, navyše, nikde sa v analýze nenachádza prehľad výskytov takého znečistenia podzemných vôd (napr. VZ Vyvieranie), ktoré presiahlo limity kladené na surovú vodu, z ktorej sa vyrába v úpravni LVS a.s. voda pitná. K týmto udalostiam pravidelne dochádza a ako náhradný zdroj slúži VZ v Lipt. Porúbke.

Podzemné biotopy čelia v Demänovskej doline mnohým kumulujúcim aj synergickým vplyvom, akékoľvek celostné a konkrétne hodnotenie v analýze a SoH však chýba. Analýza na jednej strane

uvádza vlastný výrok (s. 21; tiež mierne preformulovaná v SoH na s. 165) „navrhovaná činnosť ani vo fáze výstavby ani počas prevádzky nebude tvoriť žiadne negatívne vplyvy na podzemnú a povrchovú vodu“ ale súčasne konštatuje (s. 21 nižšie), že existujú „súčasnú vplyvy rekreačnej zástavby a infraštruktúry cestovného ruchu, ktoré už teraz pôsobia na kvalitu a kvantitu krasových vôd vodárenských zdrojov Jaskyňa Vyvieranie a Prameň Štôla a krasových vôd ramsarskej lokality v Demänovskej doline.“ Ide o absolútne zmätočné a nelogické vyjadrenie, pretože ak existujúce zariadenia pôsobia na uvedené predmety ochrany, aj nové a ďalšie zariadenia podobného až rovnakého druhu musia mať obdobné vplyvy. Tieto tvrdenia sú v rozpore s elementárnou logikou a analýzu sme preto aj v tomto ohľade považovali za nedostatočnú a preto aj v tomto bode sa namietané rozhodnutie opiera o nedostatočne zistený skutkový stav. Navyše je absurdné, že kumulatívne pôsobenie vplyvov, ktoré má byť povinne skúmané v zmysle zákona o EIA a sám autor aj uznáva existenciu týchto vplyvov, vykonané nebolo. Ide o taký nedostatok v procese posudzovania vplyvov, ktorý môže mať za následok jediné - nezákonnosť namietaného rozhodnutia.

V súvislosti s týmito vplyvmi aj Správa NAPANT-u vo svojom stanovisku list č. NAPANT/285-001/2025 zo dňa 13. 03. 2025 namietala ich skreslené hodnotenie: „*Kapitola C.III.5.3 Vplyvy na povrchové vody a zrážkovo odtokové pomery – v správe je uvedené, že odlesnenie lokality má zanedbateľný vplyv na povrchový odtok v povodí Priečného potoka ako celku, a teda aj zanedbateľný vplyv na hydrobiotu ramsarskej lokality Jaskyne Demänovskej doliny. Hodnotená bola len plocha odlesnenia v súvislosti s navrhovanou činnosťou, nie kumulatívne vplyvy odlesnenia a výstavby v povodí tokov Priečny potok a Demänovka, čo hodnotenie skresľuje.*“

NAPANT rovnako v zmienenom stanovisku konštatoval, že „*kumulatívne vplyvy navrhovanej činnosti v spojení s ostatnými projektami a plánmi v území neboli hodnotené. Spracovateľ sa odvoláva len na dostupné primerané posúdenia.*“ Ako už bolo zmienené vyššie, tieto však kumulatívne vplyvy tiež neskúmali.

Skutočnosť, že SoH je vo vzťahu k posúdeniu vplyvov na Demänovský jaskynný systém absolútne nedostatočná potvrdzujú napokon aj slová posudzovateľky, ktorá uviedla: „*Odporúčam vypracovať posúdenie dopadu navrhovanej činnosti na Demänovský jaskynný systém odbornou organizáciou Štátnej ochrany prírody - Správou slovenských jaskýň so sídlom v Liptovskom Mikuláši a výsledky zohľadniť v ďalších etapách projektovej prípravy navrhovanej činnosti.*“

Bez tohto posúdenia však OÚ LM s navrhovanou činnosťou nemal súhlasiť, pretože tak súhlasil s činnosťou, ktorá nebola posúdená riadne v zmysle zákona o EIA. Je neakceptovateľné, že správny orgán rezignoval na riadne preskúmanie vplyvov na tak vzácne prírodné hodnoty, akými je Demänovský jaskynný systém.

3. Nesplnenie špecifickej požiadavky rozsahu hodnotenia 2.2.6. - „Posúdiť vplyv a vyhodnotiť riziká plynuce z dopravy a s tým súvisiacich dopadov na Ramsarskú lokalitu a podzemné ekosystémy Demänovských jaskýň.“

Táto požiadavka rozsahu hodnotenia bola rovnako odignorovaná a to napriek tomu, že sme OÚ LM na to viac krát upozornili. Ako pokus o splnenie tejto požiadavky bola vypracovaná Príloha 5 SoH ANALÝZA VPLYVU NA VODY a časť SoH. V tomto bode poukazujeme na už vyššie uvedenú argumentáciu, pričom máme za to, že tieto vplyvy vyhodnotenú neboli a teda predmetná požiadavka rozsahu hodnotenia splnená nebola. Preto aj v tomto bode vychádza namietané rozhodnutie z nedostatočne zisteného skutkového stavu a je nevyhnutné ho považovať za nezákonné.

Vzhľadom k tomu, že neboli splnené všetky vyššie zmienené požiadavky stanovené v rozsahu hodnotenia, SoH bola neúplná, čo mal správny orgán zobrať v úvahu a požadovať jej dopracovanie. Keďže tak nespravil, konal v rozpore s §31 ods. 5 zákona o EIA.

4. Ďalšie nedostatočne posúdené vplyvy navrhovanej činnosti

Vplyvy na vody

V nadväznosti na vyššie uvedené nedostatky je nevyhnutné doplniť, že namietané rozhodnutie a jeho podklady sú absolútne nedostatočné, čo do skúmania vplyvov navrhovanej činnosti a to aj kumulatívne s inými činnosťami už povolenými v území na vodné pomery v území ako aj podzemné biotopy.

V namietanom rozhodnutí na str. 34 OÚ LM konštatoval: „*Taktiež uskutočnená Analýza vplyvu na vody (Klaučo, 07/2023, Príloha 5 správy o hodnotení) nepreukázala potenciálne ohrozenie kvality podzemnej vody (dostatočne mocné a pomerne málo priepustné svahové sedimenty) ani v prípade povrchového znečistenia. K ohrozeniu kvality povrchovej vody Priečného potoka podľa uvedeného materiálu môže dôjsť vplyvom splachu znečistenia z parkovacích plôch dažďovými vodami, inštalované odlučovače ropných látok budú toto riziko znižovať na minimum, taktiež retenčná nádrž vhodnou úpravou môže prispieť k eliminácii týchto potenciálnych negatívnych vplyvov. Správa o hodnotení na základe spracovaných podkladov konštatuje, že navrhovaná činnosť neovplyvní zrážko-odtokové pomery ani počas intenzívnych lejakov. Ďalej konštatuje, že nebude ovplyvnená výdatnosť, ani kvalita vodárenskeho zdroja Jaskyňa Vyvieranie a rovnako nedôjde k ovplyvneniu hydrologického režimu a kvality vody v jaskynnom prostredí, na ktorej sú závislé chránené živočíchy ramsarskej lokality Jaskyne Demänovskej doliny.*“

OÚ LM tieto konštatovania nekriticky prebral bez toho, aby ich konfrontoval s inými v konaní prednesenými tvrdeniami. OZ pre Dolinu opakovane poukazovalo na potrebu riadneho posúdenia povolenia ďalšej činnosti v dotknutom, už dnes veľmi zaťaženom území z pohľadu ochrany vodných pomerov, ktoré sú kľúčové pre ochranu jaskynného systému Demänovskej doliny. Požiadavka na riadne posúdenie vplyvov na vodné pomery a teda dotknutý jaskynný systém bola úplne odignorovaná a OÚ LM sa uspokojil s absolútne nedostatočnou analýzou predloženou k SoH.

Vplyvy na obyvateľstvo

Pre potreby správy o hodnotení bolo spracované aj Hodnotenie zdravotných rizík a hodnotenie vplyvov na verejné zdravie (Hamza, 12/2024, Príloha 15 správy o hodnotení), ktoré predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na obyvateľstvo zhrnulo a vyhodnotilo nasledovne:

Chemické faktory

- *Vplyv znečistenia ovzdušia - predpokladá sa zmena emisno-imisných pomerov*
- *Vplyv znečistenia vody - nepredpokladá sa*
- *Vplyv znečistenia pôdy - nepredpokladá sa*

OÚ LM v namietanom rozhodnutí na str. 32 prebral tieto tvrdenia úplne nekriticky bez uplatnenia vlastnej úvahy v kontexte ostatných vznesených pripomienok, hoci vzhľadom na pravidelné havárie kanalizácie a dopravných prostriedkov s veľkým potenciálom znečistenia povrchových a podzemných vôd uhľovodíkmi, na ktoré sme opakovane upozorňovali je predpoklad nezvýšenia rizika, kontaminácie a znečisťovania vôd scestný.

K hlavným faktorom, ktoré je možné z hľadiska vplyvu zdravia na obyvateľstvo pokladať za významné vo vzťahu k navrhovanej činnosti sú predovšetkým škodliviny v ovzduší TZL (tuhé znečisťujúce látky) frakcie TZL frakcie PM10, PM2,5, NOx, (NO2), CO, VOC. Výsledky hodnotenia vplyvov po realizácii navrhovanej činnosti v oboch variantoch nepreukázali významný vplyv na zdravie dotknutých obyvateľov z hľadiska chemických faktorov.

Orgán posudzovania vplyvov však aj v tejto problematike odignoroval nevyhnutnosť posúdenia kumulatívnych vplyvov, keďže dotknuté územie je už aj bez povolenia navrhovanej činnosti neprimerane zaťažené. Po jedinej prístupovej ceste do tejto dotknutej lokality prejde 7000 x motorové vozidlo denne.

5. Všeobecne k nekvalite odborného posúdenia vplyvov na životné prostredie navrhovanej činnosti

Na nekvalitu správy o hodnotení poukazujú viaceré tvrdenia aj samotnej posudzovateľky:

„Správa o hodnotení rešpektuje podmienky rozsahu hodnotenia, ale nie úplne dôsledne.

*Mnohé dôležité informácie úplne absentujú (napr. neuvádzanie zámeru do zisťovacieho konania (HES-COMGEO, 03/2021) v zozname použitých podkladov, **absencia zoznamu použitej literatúry a zdrojov**, neuvádzanie, a teda aj chýbajúce vyjadrenie, k stanovisku občianskeho združenia LIPA – Liptovskí aktivisti k zámeru zo dňa 19. 04. 2021, absencia návrhu niektorých konkrétnych predpokladaných opatrení (aspoň orientačného návrhu kompenzačných opatrení za predpokladaný výrub, opatrení voči vniknutiu medveďa a pod.). **V dokumente sa vyskytuje veľa chýb a nepresností, a to nielen formálneho charakteru. Objavujú sa mylné údaje (napr. veterný park na niekoľkých miestach elaborátu, odvolávka na územný plán obce Rúbaň, odvolávka na Prílohu 2 namiesto Prílohy 7 SoH, nejednoznačnosť v počte uvádzaných bytov, parkovacích miest, bilancii a pod.), početné gramatické chyby, preklepy, opakujúce sa texty, nezrozumiteľné formulácie...** V dokumente sú uvádzané mnohé neaktuálne údaje (napr. Obvodný úrad ŽP v Liptovskom Mikuláši, zaradenie navrhovanej činnosti podľa Prílohy č. 8 zákona nezodpovedá novej legislatíve, rezortný orgán je v správe o hodnotení navrhovanej činnosti uvádzaný niekedy v zmysle starej legislatívy (Ministerstvo dopravy a výstavby SR) a inde v zmysle novej legislatívy (Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR), aj vo Všeobecne zrozumiteľnom záverečnom zhrnutí je zaradenie uvádzané nesprávne atď.*

*Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie je z prevažnej časti duplicitnou verziou vybraných častí správy o hodnotení, **absentuje objektívna argumentácia, zrozumiteľné závery s dôrazom na problémové okruhy, najvýznamnejšie očakávané vplyvy. Uvádzané výsledky hodnotenia v rámci záverečného zhrnutia evokujú dojem, že navrhovaná činnosť so sebou neprináša takmer žiadne negatívne vplyvy, čo považujem za zavádzajúce.***

*Správa o hodnotení uvádza, že hodnotenie predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a odhad ich významnosti boli spracované viackriteriálnym tímovým expertným oceňovaním a známkovaním. Táto metóda by mala zabezpečiť dostatočnú objektivizáciu predmetu hodnotenia. **Absentuje však informácia koľko expertov bolo do hodnotenia zapojených a ako boli získané údaje od jednotlivých účastníkov hodnotenia spracované.** Hlavným projektovým podkladom bola Dokumentácia v rozsahu pre územné rozhodnutie (Moravčík, T., Moravčík, J., 11/2020). **Správa o hodnotení obsahuje dostatok informácií, mnohé však zostali na úrovni konštatovania, bez účelnej interpretácie či vyhodnotenia z hľadiska cieľov posudzovaného elaborátu, pre adekvátne stanovenie predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.** Mnohé uvádzané informácie by sa žiadalo konkretizovať (napr. konkrétny spôsob, rozsah, časové zaradenie navrhovaného monitoringu,*

kompetencie, konkrétny rozsah výrubov, presné označenie a pomenovanie drevín určených na výrub, vrátane stanovenia ich spoločenskej hodnoty (napriek argumentácii, že tak bude uskutočnené až po zameraní parcely na výstavbu), konkrétny spôsob, rozsah, uplatnenie.. navrhovaných opatrení a pod.).

V tomto kontexte sa preto javí veľmi prekvapivý záver posudzovateľky:

„Správa o hodnotení navrhovanej činnosti, napriek vyššie uvedeným nedostatkom, ako celok podáva dostatočný obraz o navrhovanej činnosti a jej možných vplyvoch na životné prostredie, obyvateľstvo a jeho zdravie. Za predpokladu dôsledného uplatnenia opatrení uvedených v podmienkach záverečného stanoviska z posudzovania vplyvov predmetnej navrhovanej činnosti na životné prostredie, nebude potrebné vykonať preskúmanie tvrdení, hodnotení a záverov uvedených v posudzovanej správe o hodnotení navrhovanej činnosti.“

III. Nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia

A. Absencia vlastnej správnej úvahy

Vyššie zmienené nedostatky SoH sú takého charakteru, že je dôvodné pochybovať o dôveryhodnosti jej záverov. Zmienky o inom územnom pláne či veterných elektrárňach nás privádzajú k dôvodným obavám, či nejde len o „pozliepanie“ rôznych textov, bez náležitej intelektuálnej a analytickej činnosti a teda je otázne, či je predložená správa dôsledná a dôveryhodná, okrem toho, že nie je aj dostatočná (vo vyššie zmienených bodoch). **Je neakceptovateľné, že orgán posudzovania vplyvov sa týmito vyššie zmienenými veľmi závažnými nedostatkami základných odborných podkladov v procese posúdenia vplyvov vôbec nezaoberal a bez ďalšieho ich závery akceptoval, bez ich bližšieho skúmania a podrobenia vlastnej správnej úvahe.**

Namietané rozhodnutie je sériou veľmi všeobecných konštatovaní, ktoré však postrádajú riadne odôvodnenie toho, prečo OÚ LM s navrhovanou činnosťou súhlasil a ako sa vysporiadal s pripomienkami vznesenými účastníkmi konania a dotknutými orgánmi, ktoré poukazovali na rôzne závažné riziká súvisiace s povolením ďalšej činnosti v dotknutom území.

OÚ LM v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatuje: *„V priebehu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by preukazovali rozpor navrhovaného Variantu 2 z hľadiska požiadaviek relevantných všeobecne záväzných právnych predpisov týkajúcich sa navrhovanej činnosti a jej vplyvu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľov, resp. by závažným spôsobom zhoršovali alebo ohrozovali súčasný stav životného prostredia v danej lokalite. (...)“*

Toto však nie je pravda, pretože absencia posúdenia kumulatívnych vplyvov je práve v rozpore s požiadavkami zákona o EIA a európskej legislatívy, z ktorej vychádza.

OÚ LM v namietanom rozhodnutí ďalej konštatoval, že „Pri realizácii a dodržiavaní navrhnutých opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie nebol preukázaný predpoklad ohrozenia zdravia zamestnancov, obyvateľov a návštevníkov navrhovanej činnosti a blízkeho okolia, či už počas výstavby alebo počas prevádzky navrhovanej činnosti. Nie je známy predpoklad dlhodobého a výrazného ohrozenia jednotlivých zložiek životného prostredia.“

Toto konštatovanie popiera aj obavy síce vyjadrené ale neposúdené a to vo vzťahu k ďalšiemu zaťaženiu dotknutého územia, ktoré už dnes prekročilo únosnosť z dôvodu doposiaľ realizovaných činností. Správny orgán tak úplne poprel fakt, že činnosť sa má realizovať vo veľmi citlivej a už bez nej neúmerne skúšanej lokalite. To, že sa vplyvy na jaskynný systém a iné chránené hodnoty v tomto území kumulatívne nikdy neskúmali a rezignovalo sa na to aj pri tejto navrhovanej činnosti, neznamená, že tieto vplyvy neexistujú. Je popretím úlohy orgánu štátnej správy na úseku starostlivosti o životné prostredie, keď alibisticky prijme argumentáciu predloženú v konaní, že toto posúdenie byť vykonané nemôže a na tomto základe sa tváriť, že vplyvy neexistujú. S poukazom na princíp predbežnej opatrnosti mal správny orgán konať tak, že pri nedostatku dôkazov nemal s navrhovanou činnosťou súhlasiť.

Na str. 51 namietaného rozhodnutia OÚ LM uvádza, že „Predpokladá sa, že aj dôslednou poprojektovou analýzou bude možné minimalizovať očakávané negatívne vplyvy výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti v danej lokalite.“ V tejto súvislosti možno len poznamenať, že ide o nepochopenie inštitútu poprojektovej analýzy, keďže jeho cieľom je overiť prognózy z procesu posudzovania vplyvov a na základe dôsledného monitorovania sledovať, či navrhnuté opatrenia na zmiernenie vplyvov sú funkčné a či vplyvy činnosti nie sú ešte horšie ako sa predpokladalo a teda je nevyhnutné pristúpiť k ďalším zmiernujúcim opatreniam. Navyše z praxe vieme, že poprojektové analýzy sú málokedy funkčný nástroj na korigovanie prognóz z procesu EIA. O to menej to bude platiť v tomto prípade, keď nie všetky vplyvy boli posúdené tak ako mali, čo má za jasný následok, že ani rozsah zmiernujúcich opatrení nemôže byť stanovený správne.

B. Nevysporiadanie sa s požiadavkami a pripomienkami dotknutých orgánov a účastníkov konania

V namietanom rozhodnutí sa správny orgán nedostatočne vysporiadal s viacerými kľúčovými požiadavkami a pripomienkami dotknutých orgánov.

Takými sú napríklad pripomienky k SoH, ktoré zaslala Správa NAPANTu (stanovisko NAPANT, list č. NAPANT/285-001/2025 zo dňa 13. 03. 2025). V namietanom rozhodnutí na s. 12-16 je uvedené nedodržanie viacerých podmienok a požiadaviek Rozsahu hodnotenia.

„Upozorňujeme, že v rámci popisu bioty a biodiverzity nebola riešená ríša húb (Fungi). Pritom práve zaznamenanie výskytu druhov húb - makromycéty a lišajníkov malo byť v lokalite nosné. Spracovateľ správy o hodnotení si od Správy NAPANT vyžiadal uvedenie rozsahu výskumu a následne jeho doplnenie na úrovni jednotlivých druhov. Dôraz bol kladený práve na mykologický a lichenologický prieskum: cit. zo stanoviska NAPANT/0659-0015/2023 a NAPANT/0659-005/2023: „Zabezpečiť komplexný multitaxónový inventarizačný prieskum rastlín, živočíchov, húb -makromycétov (plodnice húb - viditeľné voľným okom) a lišajníkov v zmysle metodík odporúčaných pre jednotlivé taxóny, napr. podľa: Burrascano S., Trentanovi G., et al., 2022. Handbook of sampling for multi-taxon biodiversity studies in European forests. PM edizioni, Varazze (Savona). ISBN 978-88-31222-50-1. DOI <https://doi.org/10.48250/1051>. Retrieved from: <https://www.cost.eu/publications/> prípadne ďalších metodík používaných pre výskum jednotlivých taxónov.“ Pre potreby jednoznačného dokladovania výskytu zaznamenaných druhov húb - makromycétov a lišajníkov na rôznych substrátoch (t. j. pôda, opad, mŕtve drevo, živočíšny trus a vývržky, živé stromy a rastliny a ďalších substrátov obývaných mycéliom húb - makromycétov) v predmetnom území, pomocou determinácie ich makroskopických a mikroskopických znakov a DNA analýz položiek vybraných druhov húb - makromycétov a lišajníkov a analýz environmentálnej DNA z rôznych substrátov, žiadateľ zabezpečí odber plodníc húb makromycétov a stielok lišajníkov maximálne šetrným spôsobom (t. j. bez poškodenia mycélia v substráte), v rozsahu maximálne 3 kusy plodníc/stielok z každého zaznamenaného taxónu, v rámci jedného odberu počas každej terénnej návštevy v rámci vegetačného obdobia. Žiadateľ si zároveň

zabezpečí v dostatočnom predstihu, ešte pred vykonaním odberov, podanie žiadosti o povolenie terénneho výskumu a výnimky z územnej a druhovej ochrany na Ministerstve životného prostredia SR. Každá mykologická a lichenologická položka bude označená názvom taxónu, dátumom odberu, popisom miesta odberu - charakteristikou stanovišťa, názvom lokality v ktorej bola zaznamenaná, jej nadmorskou výškou a expozíciou, názvom substrátu, a signatúrou odborníka, ktorý taxón v predmetnom území našiel a prípadne aj determinoval. Zoznam odobratých položiek húb a lišajníkov, výsledky DNA analýz plodníc makromycétov a analýz environmentálnej DNA z rôznych substrátov a samotné položky budú odovzdané Správe Národného parku Nízke Tatry.

Ako však vyplýva z namietaného rozhodnutia (str. 52), tak táto požiadavka nebola splnená a OÚ LM realizáciu tohto prieskumu presunul do iného štádia a vysporiadal sa s ňou tak, že konštatoval „podľa potreby uplatňovať v konaní o zásahu do biotopu“. Tak ako bolo upozornenie NAPANTu formulované, tento požadoval, aby sa táto otázka vyriešila v rámci procesu posudzovania vplyvov a nie v nasledujúcich už povoľujúcich štádiách.

Preto aj vo vzťahu k tomuto bodu možno namietané rozhodnutie považovať za nezákonné, pretože správny orgán sa nevysporiadal s požiadavkou dotknutého orgánu a to bez toho, aby to riadne odôvodnil.

V procese posudzovania vznieslo pripomienky aj Ministerstvo životného prostredia, ktoré vo svojom stanovisku k SoH konštatovalo nasledovné:

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia ochrany prírody a krajiny, odbor ochrany prírody a štátnej správy ochrany prírody a krajiny (Ministerstvo) sa vyjadrilo k navrhovanej činnosti v rámci svojho záväzného stanoviska č. 5058/2025-6.1 20107/2025 zo dňa 25.06.2025 ako príslušný orgán ochrany prírody a krajiny podľa § 65 ods. 1 písm. r) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“) a v zmysle § 9 ods. 1 písm. w) zákona č. 543/2002 Z. z., požadovalo doplniť podrobný botanický prieskum chránených rastlín a biotopov na území navrhovanej činnosti, vrátane mapových zobrazení výskytov, a predložiť návrh zmierňujúcich opatrení na zamedzenie úhynu obojživelníkov počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti.

V odôvodnení svojho stanoviska Ministerstvo uviedlo závažné výhrady k SoH:

*Listom č. 5058/2025-6.1, 12726/2025 zo dňa 06.03.2025 ministerstvo požiadalo Správu Národného parku Nízke Tatry so sídlom v Banskej Bystrici, Partizánska cesta 69, 974 98 Banská Bystrica (ďalej len „Správa NAPANT“) o vypracovanie odborného stanoviska k predmetnej žiadosti. Správa NAPANT v odbornom stanovisku č. NAPANT/285-003/2025 zo dňa 13.03.2025 **upozornila na výskyt chránených rastlín na dotknutom území a absentujúce vyhodnotenie vplyvov na tieto druhy, ako aj na nedostatočné zmierňujúce opatrenia pre obojživelníky.** Navrhovaná činnosť je naplánovaná v národnom parku Nízke Tatry, kde platí tretí stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. Vo vzdialenosti viac ako 500 m sa nachádza Chránené vtáčie územie SKCHVU018 Nízke Tatry (ďalej len „CHVÚ Nízke Tatry“) a územie európskeho významu SKUEV0302 Ďumbierske Tatry (ďalej len „ÚEV Ďumbierske Tatry“), ktoré sú súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000. V širšom území sa tiež nachádza ramsarská lokalita R14 Jaskyne Demänovskej doliny a ochranné pásmo národnej prírodnej pamiatky Demänovské jaskyne. Riešené územie je súčasťou biocentra nadregionálneho významu Ďumbierske Nízke Tatry (Bc3n). **V kapitole C.III.7 Vplyvy na faunu flóru a ich biotopy správy o hodnotení absentuje vyhodnotenie vplyvu a návrh opatrení pre chránené druhy prilbovka dlholistá, snežienka jarná a soldanelka uhorská, ktorých výskyt bol zaznamenaný priamo v dotknutých lokalitách. Z predložených informácií nie je známe množstvo jedincov, ich presná lokalita výskytu a či realizáciou navrhovanej činnosti môžu byť tieto druhy zničené.***

V tomto stanovisku Ministerstvo uviedlo, že po predložení doplneného podrobného botanického prieskumu chránených rastlín a biotopov, ako aj návrhu zmiernujúcich opatrení na zamedzenie úhynu obojživelníkov počas výstavby a prevádzky sa vyjadrí záväzným stanoviskom k správe o hodnotení navrhovanej činnosti.

OÚ LM však tieto požiadavky nespĺnil a vysporiadal sa nimi veľmi laxne a formalisticky na str. 55 v časti „Odôvodnenie akceptovania alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 zákona o posudzovaní vplyvov vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené dotknutou verejnosťou“:

Príslušný orgán nedal dopracovať správu o hodnotení, nakoľko bola po formálnej stránke vypracovaná správne a v súlade so zákonom, uvedené požiadavky boli sformulované do návrhu opatrení v kapitole VI. „ROZHODNUTIE VO VECI“, časť 3. „Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, ak je spojená s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny“ tohto záverečného stanoviska a budú premietnuté do ďalších etáp projektovej prípravy navrhovanej činnosti.

Rovnako tak sa správny orgán nevysporiadal ani s našimi pripomienkami a konštatoval na str. 59 len nasledovné:

Stanovisko má skôr charakter nesúhlasných konštatovaní ako konkrétnych požiadaviek. Pripomienky boli akceptované čiastočne, vzhľadom na ich čiastočnú zdôvodňovanie. Priradenie čiastočnej relevancie je dôsledkom požiadavky na zabezpečenie hodnotenia kumulatívnych a synergických vplyvov, či hodnotenia ekologickej únosnosti na úrovni jednotlivých projektov, čo je z viacerých dôvodov nereálne a neuskutočiteľné. Kľúčové body stanoviska boli sformulované do návrhu opatrení v kapitole VI. „ROZHODNUTIE VO VECI“, časť 3. „Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, ak je spojená s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny“ tohto záverečného stanoviska a budú premietnuté do ďalších etáp projektovej prípravy navrhovanej činnosti.

Toto všeobecné konštatovanie nie je možné považovať za náležitý a zákonný spôsob vysporiadania sa s našimi odbornými pripomienkami, pretože je príliš všeobecné a nevyvracia nami konkrétne pomenované riziká a požiadavky na dopracovanie analýz vplyvov a to najmä kumulatívnych, predovšetkým na vodné pomery a jaskynný systém v Demänovskej Doline.

V tejto súvislosti si dovoľíme pripomenúť aj **stanovisko Správy slovenských jaskýň č. SSJ/78-002/2021** zo dňa 21. 04. 2021 k oznámeniu o navrhovanej činnosti „Centrum Nové Koliesko – M1 (II. etapa). V tomto stanovisku SSJ uviedala viacero závažných konštatovaní, **ktoré neboli do procesu posúdenia premietnuté a náležite vyhodnotené:**

*„V rámci predloženého zámeru z hľadiska charakteru územia a skutočnosti, že sa územie nachádza aj vo vodozbernej oblasti podzemného hydrologického systému NPP Demänovské jaskyne a Ramsarskej lokality Jaskyne Demänovskej doliny žiadame rešpektovať Rámcovú smernicu o vode č. 2000/60/ES a **vyhodnotiť vplyv zámeru na životné prostredie a jeho zložky podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode, ktorá je transponovaná do národnej legislatívy. Za týmto účelom žiadame vyhodnotiť primárne posúdenie zámeru a preukázať, že v dôsledku realizácie zámeru nedôjde k zhoršeniu kvality vôd a vodných útvarov a nenaruší sa prirodzená vodná bilancia ani prirodzené odtokové pomery v území.***

Podľa zámeru sa nepredpokladá negatívne ovplyvnenie podzemných vôd počas výstavby, ako aj počas prevádzky navrhovanej činnosti. **Podľa nás môže dôjsť ku kvantitatívnemu ovplyvneniu podzemných vôd, keďže vyrúbaním a zastavaním územia sa do podložia dostane menej zrážkových vôd, ktoré formujú podzemný odtok v území. V rámci hodnotenia žiadame podrobnejšie posúdiť tento vplyv.**

Podľa zámeru sa nepredpokladá negatívne ovplyvnenie vodného toku Priečny potok. V zámere sa píše, že plánovaná retenčná nádrž môže byť **vypúšťaná do potoka, čím však dôjde k ovplyvneniu hydrologického režimu tohto toku.** Rovnako charakter povodia Priečného potoka je už teraz značne ovplyvnený výrubom a výstavbou v jeho povodí. Ďalší výrub synergicky prispeje k tomuto vplyvu.

Nepovažujeme za správne v tomto území akýmkoľvek spôsobom **znižovať počet lesných plôch a preto neodporúčame plánované vyňatie lesného pôdneho fondu a odňatie poľnohospodárskej pôdy. Žiadame vyhodnotiť plánovaný zásah do lesného porastu a vplyv výrubu na životné prostredie samostatne pre túto časť územia, ako aj formou kumulovaného vplyvu spolu s ďalšími zámermi doteraz posudzovanými alebo už realizovanými v tejto časti Demänovskej doliny.**

V rámci hodnotenia žiadame podrobnejšie **posúdiť vplyv zámeru na podzemný hydrologický systém Ramsarskej lokality Jaskyne Demänovskej doliny a NPP Demänovské jaskyne (kvalitatívny, kvantitatívny vplyv počas výstavby a počas prevádzky + posúdenie na biotop európskeho významu 8310 „Nesprístupnené jaskynné útvary“), Žiadame aj kumulatívne posúdenie tohto vplyvu – spolu s existujúcimi a doteraz povolenými stavbami a ďalšími posudzovanými zámermi vo vodozbernej oblasti ramsarskej lokality a NPP.**

Zámer uvádza možný mierne negatívny vplyv na konkrétne druhy z predmetu ochrany SKUEV0302 Ďumbierske Tatry, čím pripúšťa, že predmet ochrany UEV môže byť realizáciou zámeru dotknutý. Vzhľadom k tomu, že zámer sa nezaobrá rizikom nepriameho vplyvu na biotopy z predmetu ochrany (o. i. Nesprístupnené jaskynné útvary) **považujeme za žiaduce v ďalšom stupni posudzovania predložiť primerané posúdenie vplyvu na územia európskej sústavy Natura 2000 spracované podľa príslušnej metodiky s dôrazom na možné kumulatívne vplyvy.**

Pre potreby posúdenia vplyvov navrhovanej činnosti na vody bola vypracovaná už vyššie spomínaná expertízna štúdia Analýza vplyvu na vody (Klaučo, 07/2023, Príloha 5 správy o hodnotení).

Napriek tomu, že k tejto štúdii sme uviedli viaceré výhrady namietané rozhodnutie sa s nimi nevysporiadalo a bez výhrady sa s jej závermi stotožnili.

„Štúdia uvádza, že vplyv navrhovanej výstavby a následného bývania na podzemné a povrchové vody možno posudzovať len v rámci povodia Piečného potoka a následného prenosu týchto vplyvov do severnej časti Demänovskej doliny, kde by mohlo prísť ku kumulatívne ovplyvneniu najmä vodárenských zdrojov, zvlášť zdroja Jaskyňa Vyvieranie, a krasového systému najmä jaskýň Pustá, Sloboda a Vyvieranie, ktorými preteká podzemný tok Demänovky a ktoré sú súčasťou ramsarskej lokality Jaskyne Demänovskej doliny. **Priečny potok sa na tvorbe krasových vôd a podzemnom toku Demänovky, na ktorých je závislá hydrobiota ramsarskej lokality Jaskyne Demänovskej doliny ako aj vodárenský zdroj Jaskyňa Vyvieranie, podieľa nepodstatným množstvom, rozhodujúci je potok Demänovka na nekrasovom území.** V tomto kontexte je vplyv zmien zrážko-odtokových pomerov na hodnotenom území vyvolaných realizáciou zámeru na tvorbu krasových vôd, či už z pohľadu tvorby zásob pre vodárenský zdroj Jaskyňa Vyvieranie alebo z pohľadu ovplyvnenia hydrologických podmienok pre jaskynnú biotu v rámci ramsarskej lokality Jaskyne Demänovskej doliny, pod hranicou v rozpoznateľnosti. **Hľadanie súvislostí medzi**

zmenami zrážko- odtokového režimu vplyvom odlesnenia v hodnotenom území a hydrologickými či hydrobiologickými zmenami v jaskynnom prostredí nemá preto žiadne relevantné opodstatnenie. Štúdia ďalej uvádza, že inžiniersko-geologickým prieskumom bolo preukázané, že znečistenie povrchu, ktoré by mohlo ohroziť kvalitu podzemnej vody, nepresiahne cez dostatočne mocné a pomerne málo priepustné svahové sedimenty až k podložným horninám, ktoré navyše v prípade vápencov nevykazujú prvky skrasovatenia, a teda spolu s prípadnými granitoidmi plnia funkciu izolantu, nie kolektora podzemných vôd. Rovnako nepresiahne k hladine podzemnej vody zistenej v údolnej časti hodnoteného územia. Ohrozenie kvality povrchovej vody môže nastať len vplyvom splachu znečistenia z parkovacích plôch dažďovými vodami do Priečného potoka.

Čistenie zrážkových vôd ešte pred ich vstupom do dažďovej kanalizácie odlučovačovačmi ropných látok spolu s ostatnými dažďovými vodami eliminuje tento druh znečistenia na hodnoty vyhovujúce pre pitnú vodu. Potenciálny únik znečistenia pri extrémnych zrážkach môže eliminovať vhodne upravená retenčná nádrž, cez ktorú bude voda odtekať. Z hľadiska tvorby zásob podzemných a povrchových vôd bolo porovnaním zmien povrchu hodnoteného a ovplyvneného územia, ktorý rozhodujúcou mierou ovplyvňuje odtok z územia, preukázané, že odlesnenie, ktoré bude nevyhnutné uskutočniť (v rozsahu 1,26 ha pre oba realizačné varianty) neovplyvní celkový odtok povrchových a podzemných vôd do krasového systému. **Správa o hodnotení uvádza, že na základe uvedených hodnotení možno konštatovať, že navrhovaná stavebná činnosť ani prevádzka obytnej zóny nebude predstavovať závažné ovplyvnenie existujúcich vodárenských zdrojov ani CHVÚ Nízke Tatry - Východ.“**

Tieto tvrdenia sme však vo všetkých nami predložených stanoviskách vyvrátili a správny orgán si nedal žiadnu námahu, aby tieto rozpory v tvrdeniach vo vzájomných súvislostiach posúdil a vyvodil z toho vlastný záver. Opäť tak nekriticky prebral tvrdenie nedostatočnej a nekomplexnej analýzy, SoH a odborného posudku.

V zmysle ustanovenia § 47 ods. 3 Správneho poriadku **“V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.“**

V zmysle komentára Wolters Kluwer k tomuto ustanoveniu v právnom systéme ASPI „**Toto ustanovenie zakotvuje zásadu objektívnej (materiálnej) pravdy ako jednu z hlavných zásad správneho konania. Zistenie presného a úplného skutočného stavu veci je úlohou správneho orgánu, aj keď účastníci konania majú v tomto smere tiež povinnosti (§ 34 ods. 3 správneho poriadku). Prostriedky, ktorými sa má zistiť spoľahlivý stav veci a spôsob ich zaobstarania však určuje správny orgán. Účastníci konania majú právo iba navrhnúť akými prostriedkami možno zistiť skutočný stav veci (§ 33 ods. 1 správneho poriadku).**

Príkladom sa uvádzajú najdôležitejšie prostriedky, ktoré slúžia ako podklad pre rozhodnutie. Je vecou správneho orgánu, ktoré z nich použije v rámci zistenia spoľahlivého stavu veci a následne v odôvodnení rozhodnutia. Pri výbere týchto prostriedkov treba zohľadniť aj efektívnosť konania, teda aby konanie bolo podľa možnosti čo najrýchlejšie a najhospodárnejšie. Toto kritérium však nemôže byť v žiadnom prípade na úkor dôsledného uplatnenia zásady materiálnej povahy.“

IV. Záverečné zhrnutie

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti možno na záver konštatovať, že proces posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti „**CENTRUM NOVÉ KOLIESKO – M1 (II. ETAPA) DEMÄNOVSKÁ DOLINA**“ nenaplnil svoj zákonný účel, keďže neopísal a nevyhodnotil všetky priame a nepriame vplyvy činnosti na životné prostredie, tak ako to predpokladá zákon o EIA. Správny orgán odignoroval, že neboli splnené viaceré,

vyššie zmienené požiadavky rozsahu hodnotenia, nevysporiadal sa s pripomienkami účastníkov konania a dotknutých orgánov, čo malo za následok predovšetkým to, že sa absolútne neskúmali kumulatívne vplyvy navrhovanej činnosti v súvislosti s už existujúcimi alebo plánovanými činnosťami na viaceré chránené hodnoty v dotknutom území. Touto salámovou metódou tak ideme opäť zaťažiť už dnes nadmieru zaťažené územie, kde už bola prekročená jeho ekologická únosnosť a to bez toho, aby sme mali jasne zodpovedané otázky, čo to spôsobí s týmto vzácnym prírodným územím.

Správny orgán tak konal v rozpore so základnými princípmi správneho konania, keď nedostatočne vec posúdil a nevysporiadal sa s viacerými v konaní znesenými pripomienkami. Konal aj v rozpore s § 47 Správneho poriadku, keď svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil.

Proces posudzovania vplyvov nenaplnil ani požiadavky európskej legislatívy a zákona o EIA, keď rezignoval na povinné posúdenie kumulatívnych vplyvov navrhovanej činnosti na vyššie zmienené predmety ochrany, pričom to malo byť v tomto citlivom území kľúčové.

OÚ LM je orgánom štátnej správy vykonávajúci pôsobnosť a právomoci na úseku starostlivosti, ochrany a tvorby životného prostredia. Tieto právomoci má vykonávať v záujme naplnenia ústavného práva na priaznivé životné prostredie (čl. 44 ods. 1), ale aj v záujme naplnenia ústavnej povinnosti chrániť a zveľaďovať životné prostredie (čl. 44 ods.2). V zmysle § 9 zákona č. 17/1992 Z.z. o životnom prostredí „*Ochrana životného prostredia zahŕňa činnosti, ktorými sa predchádza znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia alebo sa toto znečisťovanie alebo poškodzovanie obmedzuje a odstraňuje. Zahŕňa ochranu jeho jednotlivých zložiek, alebo konkrétnych ekosystémov a ich vzájomných väzieb, ale aj ochranu životného prostredia ako celku.*“

Práve tento nedostatočne zistený skutkový stav a nevyhodnotenie všetkých existujúcich vplyvov nás vedú aj k tvrdeniu, že správny orgán konal v rozpore s čl. 44 ods. 2 Ústavy SR a v rozpore so základnými princípmi práva životného prostredia – princípom prevencie a predbežnej opatrnosti, ktoré sú zakotvené aj v zákone o životnom prostredí.

Z týchto dôvodov žiadame odvolací orgán, aby rozhodnutie č. OU-LM-OSZP-2025/000366-052 zo dňa 12.09.2025 - Záverečné stanovisko k navrhovanej činnosti „CENTRUM NOVÉ KOLIESKO – M1 (II. ETAPA) DEMÄNOVSKÁ DOLINA“, ako nezákonné v plnom rozsahu zrušil a vrátil vec na nové konanie.

Pavel Herich
Predseda OZ pre Dolinu

Doručenka

KÓPIA

Odosielateľ a prijímateľ

Odosielateľ

ico://sk/53352386

Prijímateľ

ico://sk/00151866_10007

Informácie o doručovaní

Dátum a čas doručenia

09.10.2025 13:13:17

Doručovaná správa

Identifikátor správy

be86caa9-fdaa-430b-9791-2eedd79ae22f

Kontrolný súčet

Kanonikalizácia

<http://www.w3.org/TR/2001/REC-xml-c14n-20010315>

Typ digitálneho odlačku

<http://www.w3.org/2001/04/xmldsig-more#rsa-sha256>

Digitálny odtlačok správy

Hy+xHswBCbemYSVoEoePfsnGIU5vditfejU9/W
0SWNo=

Prílohy

Príloha

Identifikátor elektronického dokumentu

10bd12a4-11d8-4354-8a85-1ccc4d671819

Príloha

Identifikátor elektronického dokumentu

d8060fd9-07d2-4c75-b883-473eb7bc73c6

Potvrdenie o odoslaní podania **KÓPIA**

Odosielateľ a prijímateľ

Odosielateľ	ico://sk/53352386
Názov odosielateľa	OZ pre Dolinu
Identifikátor odosielateľa	53352386
Prijímateľ	ico://sk/00151866_10007
Názov prijímateľa	Okresný úrad Liptovský Mikuláš
Identifikátor prijímateľa	00151866

Odoslaná správa

Identifikátor správy	be86caa9-fdaa-430b-9791-2eedd79ae22f
Predmet správy	Odvolanie voči rozhodnutiu Okresného úradu Liptovský Mikuláš, Odbor starostlivosti o životné prostredie č. OU-LM-OSZP-2025/000366-052 zo dňa 12.09.2025 - Záverečnému stanovisku k navrhovanej činnosti „CENTRUM NOVÉ KOLIESKO – M1 (II. ETAPA) DEMÄNOVSKÁ DOLINA“
Značka odosielateľa	
Značka prijímateľa	OU-LM-OSZP-2025/000366-052
Dátum a čas prijatia	09.10.2025 13:13

Výsledok informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe

Typ výsledku informatívneho overenia: Predbežné

Informácie o overovanej správe

Predmet správy: Odvolanie voči rozhodnutiu Okresného úradu Liptovský Mikuláš, Odbor starostlivosti o životné prostredie č. OU-LM-OSZP-2025/000366-052 zo dňa 12.09.2025 - Záverečnému stanovisku k navrhovanej činnosti „CENTRUM NOVÉ KOLIESKO – M1 (II. ETAPA) DEMÄNOVSKÁ DOLINA“

Odosielateľ: ico://sk/53352386

Identifikátor správy: be86caa9-fdaa-430b-9791-2eedd79ae22f

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte:

Vseobecna_agenda.xml

Tento objekt nie je podpísaný

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte:

2025-odvolanie.pdf

Tento objekt nie je podpísaný

Služba overenia podpisov a pečatí nie je kvalifikovanou službou validácie kvalifikovaných elektronických podpisov a kvalifikovaných elektronických pečatí v zmysle článku 33 a 40 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014.

Výsledok informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe

Typ výsledku informatívneho overenia: Úplné

Informácie o overovanej správe

Predmet správy: Odvolanie voči rozhodnutiu Okresného úradu Liptovský Mikuláš, Odbor starostlivosti o životné prostredie č. OU-LM-OSZP-2025/000366-052 zo dňa 12.09.2025 - Záverečnému stanovisku k navrhovanej činnosti „CENTRUM NOVÉ KOLIESKO – M1 (II. ETAPA) DEMÄNOVSKÁ DOLINA“

Odosielateľ: ico://sk/53352386

Identifikátor správy: be86caa9-fdaa-430b-9791-2eedd79ae22f

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte:

Vseobecna_agenda.xml

Tento objekt nie je podpísaný

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte:

2025-odvolanie.pdf

Tento objekt nie je podpísaný

Služba overenia podpisov a pečatí nie je kvalifikovanou službou validácie kvalifikovaných elektronických podpisov a kvalifikovaných elektronických pečatí v zmysle článku 33 a 40 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014.

Doložka o autorizácii

Tento listinný rovnopis elektronického úradného dokumentu bol vyhotovený podľa vyhlášky č. 85/2018 Z. z. Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu z 12. marca 2018, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe vyhotovenia a náležitostiach listinného rovnopisu elektronického úradného dokumentu.

Údaje elektronického dokumentu

Názov: [Oznámenie o odvolaní proti záverečnému stanovisku vydaného na základe procesu posudzovania vplyvov Okresným úradom Liptovský Mikuláš, odborom starostlivosti o životné prostredie, úsekom štátnej správy posudzovania vplyvov na životné prostredie pod č. OU-LM-OSZP-2025/000366-052 zo dňa 12.09.2025 pre navrhovanú činnosť „CENTRUM NOVÉ KOLIESKO – M1 (II. ETAPA) DEMÄNOVSKÁ DOLINA“]

Identifikátor: OU-LM-OSZP-2025/000366-0042800/2025

Autorizácia elektronického dokumentu

Dokument autorizoval: Denisa Oravcová
Oprávnenie: 1109 , podľa (§ 9 ods. 2 písm. a) zákona č. 272/2016 Z. z.
Zastúpená osoba: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
SK IČO 00151866
Spôsob autorizácie: kvalifikovaný elektronický podpis vyhotovený s použitím mandátneho certifikátu s pripojenou kvalifikovanou elektronickou časovou pečiatkou
Deklarovaný dátum a čas autorizácie: 28.10.2025 15:50:32 časové pásmo +01:00
Dátum a čas vystavenia kvalifikovanej časovej pečiatky: 28.10.2025 15:50:54 časové pásmo +01:00
Označenie listov, na ktoré sa autorizácia vzťahuje:
OU-LM-OSZP-2025/000366-0042800/2025

Ostatné prílohy

Označenie listov príloh, ktoré nie sú platne autorizované alebo nie sú autorizované vôbec:
OU-LM-OSZP-2025/000366-0042800/2025-P001,
OU-LM-OSZP-2025/000366-0042800/2025-P002

Informácia o vyhotovení doložky o autorizácii

Doložku vyhotovil: Ing. Viktor Batora
Funkcia alebo pracovné zaradenie: Asistent
Označenie orgánu verejnej moci: Okresný úrad Liptovský Mikuláš
IČO: 00151866
Dátum vytvorenia doložky: 28.10.2025
Podpis a pečiatka: